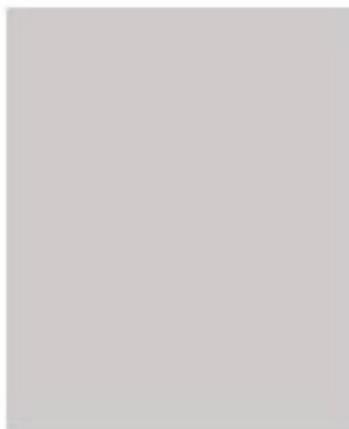

దైవ సంపద

క్రిడిత సుంపుదు

డా॥ కె. రామురావు

రైత సంపద

10వ ముద్రణ : ఏప్రిల్, 2005

వెల : రూ. **10-00**

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా!

మీ అందరలకీ మూ వ్యాదయు పూర్వక నమున్నాలు. పూజ్యలెందరో గీతామాతకు వ్యాఖ్యానాలు ప్రాశారు. మూన్నులైన మీరందరూ అఖి చబివే ఉంటారు. వీఱు త్రాగిన నోటికి నీళ్ళ రూటించ కపోవచ్చను. అయినష్టటికీ మూ సత్యంగము తరపున శ్రీ నాన్నగాలి 55వ పుట్టినరోజు వేడుక సందర్భములో మేము అందించిన ఈ దిను తానుకను మీరు ఆప్రియుతులో ఆదరించి, ఆస్థాదించి, అమృత మూర్తులు కావాలని మూ ఆకాంక్ష!

మీ శ్రేయస్సే - మూ శ్రేయస్సు! మీ సుఖమే -
మూ సుఖం! మీ ఆనందమే - మూ ఆనందం! మీ
అభివృద్ధి - మూ అభివృద్ధి!

నిజమైన సుఖము, శాంతి, కాంతి ఒక్క ఆత్మలోనే వుంది. ఆ ఆత్మ చేతికి అందేవరకు ఏ జీవుడికి సుఖము లేదు - శాంతి లేదు - కాంతి లేదు, ఆ సుఖం కోసం, ఆ శాంతి కోసం, ఆ కాంతి కోసం ప్రయాణం చేస్తున్న మీకు - మూ ఈ దిన్న పుస్తకము కొంత వరకైనా సహాకరిస్తే అదే మాకు పరమానందం!

ఈ సాధనాలు, తపస్సులు, పూజలు, వృజ్ఞాలు,

పుస్తకాలు మనల్ని మనము సంస్కరించుకొని, మనము పవిత్రాలు కావటం తోసహే! పవిత్రత లేనివాడు - ఆ వరమా శాంతిని పొందలేదు. అమృతత్వాన్ని ఆస్త్వాదించలేదు. మోత్త సింహసనాన్ని అధిరోహించలేదు. ఆత్మ సింహాశ్వనికి అధిష్టత కాలేదు.

మీరెవరో మీరు తెలుసుకొనుకుండా ఈ స్మిష్టి సంబంధించినచి ఎన్ని తెలుసుకున్నప్పటికీ - మీకు దిమీ తెలియనట్టి! మీరు మోత్తాన్ని సంఖారించకుండా ఎన్ని సంపదలు సంఖారించినప్పటికీ - మీరు దిమీ సంఖారించ నట్టి! అవస్థ ఒకటి లేని సుస్థలు! మీరు జీవించి ఉండ గానే మీరెవరో మీకు ఇప్పుడు తెలియనప్పుడు - మరణ నంతరము తెలుసుకునే అవకాశము లేదు. కనుక మీ విలువైన ఈ జన్మలు సుస్థలు కాకూడదని - అవి సుఖాంతము కావాలని శ్రీ రఘుణ దేవుని ప్రిణ్ణస్తూ ఈ పుస్తకమును మీ ముందు ఉంచుతున్నాము.

మీ సణదరుడు

రామూరాపు

కూచిమంచి వారి

గళిప్రాయము

ముముక్షు కుటుంబానికి పూజనీయులైన శ్రీ నాన్నగాల్క నేటి ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తలలో ఒక విశిష్ట స్థానం ఉన్నదని నిస్సంశయంగా చెప్పవచ్చు.

జటిలహైన ఆధ్యాత్మిక విషయాలను అరటి పండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టిన చందంగా విడమరచి చెప్పే మహాత్మర విద్య శ్రీ నాన్నగాల సాత్మ. ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తల గురించి చెప్పిలంటే ఎవరి విశిష్టత వారి కున్నది. తత్త్వపదేశ విధానంలోనే తేడాలు. శ్రీ నాన్నగాలకి తనదైన ఒక ప్రత్యేక ఒరవడి ఉన్నది. పొమరజన హ్యదయాల్క తట్టే లితిగా ఉండటం శ్రీనాన్నగాల ఒరవడిలోని విశేషం.

భగవాన్ శ్రీ రఘుజ మహారాజులవారి ఆధ్యాత్మిక తత్వాన్ని పూర్తిగా అవగాహన చేసుకొన్న బహుకొద్ది మంచిలో శ్రీ నాన్నగారు ఒకరు. శ్రీ నాన్నగారు దోధిస్తున్న ఆత్మ విద్యగు ఈ తరంవాలకి మాత్రమే గాత భావితరాల వాలకి తూడా పుస్తక రూపంలో పొందు

పరచుట చాలా ఆనందదాయకర.

శ్రీ నాన్నగాలి ప్రతి మాట భావగర్భతమైన ఒక ఆధ్యాత్మిక సినాదం. ముఖుక్షువులకు బిష్ణునిషిషించం. సుథీర్థ భాష్యాలు, వ్యాసాల రూపంలోకంటే ప్రజల వ్యాదయాలకు వాత్సుకొనే సూక్తుల రూపంలో ప్రవచించటం శ్రీ నాన్నగాలి ప్రత్యేకత. నిషీత్య పుష్టి కలిగి ఉండటం శ్రీ నాన్నగాలి సూక్తులలో విశేషం. నిజానికి ఇంతకుముందు వెలువరించిన “అమృత వార్కులు” జిజ్ఞాసువులను మూత్రమేగాక నిషీత్యాబి మానులను సైతం మిక్కిలి ఆకర్షించాయి.

ఇప్పుడు ప్రచురిస్తున్న ఈ “దైవ సంపద” అజ్ఞాన తిమిరాన్ని వింరించేలి మోత్తమార్గం చూపే బిష్ణుజ్యోతిగా వెలుగొందగలదని, శ్రీ నాన్నగాలికి శాఖ్యతమైన యశస్వి చేకూర్చగలదని నా దృఢ విశ్వాసం.

కూచిమంచి సత్య సుఖప్రాణం

(ఆంధ్రప్రభ మాజీ సంపాదకులు)

ముందుమాట

వానుదేవ నీళ్లి స్కయముగా భగవంతుడు కాబట్టే ఆయాన అర్థసుడికి బోధించిన గీతా శాస్త్రమును “భగవట్టిత” అని అన్నారు.

భగవట్టిత ఎంత ప్రాచీనమైనదో అంత నవీన మైనది కూడ. గీతను లోతుగా అర్థయనము చేసిన యెడల ఇంద్రియములకు, మనస్సునకు ఏకాగ్రత కుదురుతుంది. ఏకాగ్రతతో సాధించలేసిబిముస్తుని? పట్టి ఆకాశములో విహారించడానికి రెండు రెక్కలూ ఎంత ముఖ్యమో - అదే విధముగా మానవుడు నైతిక ముగా, సాంఘికముగా, ఆధ్యాత్మికముగా వికారించు టుకు “ఏకాగ్రత, పవిత్రత” అంత అత్యంత ముఖ్యము. విశ్వలేయస్య గీతామూత్రత యొక్క లక్ష్మయు. గీతాపదేశ ము చేసిననాటికంటే - వ్యాఖిార సంస్కృతికి అలవడిన నేటి ప్రపంచమునకు గీతా సందేశము యొక్క ఆవశ్యకత ఎక్కువగా యుస్తుని. మనస్సు జీవితమును బాగు చేయసూ గలదు - మరియు నాశనము చేయసూ గలదు. అట్టి మనస్సును తీర్మానిద్దుతొసుటకు గీతాపేసమానమైన గ్రంథము లేనేలేదు. అజ్ఞానము నుండి

విష్ణుత్తీ చేసే గ్రంథరాజుము శ్రీ మధ్వగవట్టిత.

“స్తోనాశికి గంగ, పొనాశికి తుంగ, జ్ఞానాశికి గీత” అని పెద్దలు చెప్పుతారు. గీతామూత్ర జ్ఞానమూత్ర! ఉన్నది జ్ఞానమే! అహంకారమును ఉత్తరిస్తే జ్ఞానము తెలియబడుతుంది. అహంకారమునకు రూపము కావాలి - తాని ఆత్మకు రూపముతో పసిలేదు. ఆత్మను అహంకారమునుకున్నా, ఆత్మను దేహాశికి పరమితము చేసుకున్నా, పసిలో అహంకారము ప్రవేశించినా బివరకు ఖిగిలేకి దుఱాము మాత్రమే. అహంకారమే జీవుడు! జీవుడితో యముడికి పసి వుంది. ఆత్మ జ్ఞానము! జ్ఞానితో యముడికి పసిలేదు. జన్మించుట, పెరుగుట, నశించుట - ఈ భూమి మీద ఐరుగుతున్న నాటకము. టీనినే సంసారమని అంటారు. ఈ సంసారము నుంచి బయటపడి అమృతస్థాతిని అందుకొనుట కు గీత ఎన్నో ఉపాయములను మానవజాతికి భోధించనది. గీతవంటి సమస్కయ గ్రంథము మరొకటి ఉన్నదని ఎవ్వరైనా చెబితే మీరు నమ్మకండి. పొందూము తమునకు కాలి రాజుధాని వంటిది. అదే విధముగా పొందూముత గ్రంథములకు గీత రాజు లాంటిది. స్కయ ముగా భగవంతుని మొత్తములో నుంచి వచ్చినది. సత్యాంశ్చఘకుడికి గీత అండగా సిలబడుతుంది.

వాసుదేవ స్తోత్రమి పరమాత్మ - అర్థానుడు జీవాత్మ! జీవలక్ష్మణములున్న మనమందరముఁ కూడా జీవులమే! తనుక అర్థానుడికి చెప్పిన ప్రతిమాట మనం దలకి కూడా హర్షిస్తుంది. గీత ఉపదేశ గ్రంథము. జీవ లక్ష్మణములు ఉన్నంతకాలము - మాయ మనల్ని ఎప్పుడు త్రింగివేస్తుందో, అజ్ఞానము ఏ రూపమున మనల్ని కాటువేస్తుందో చెప్పలేము. ఈ మాయ నుంచి మనము బయట పడాలంటే - ఈ శతీరంలో ప్రాణము ఉన్నంతకాలముఁ ఈశ్వరుణ్ణి విడిచి పెట్టుకూడదు. శాస్త్రాన్ని విడిచి పెట్టుకూడదు. గురువును విడిచి పెట్టుకూడదు. వినయాన్ని విడిచిపెట్టుకూడదు.

ఈ గీతా శాస్త్రాన్ని గనుక మీరు చదివితే - ప్రపంచములోనున్న గ్రంథముల నస్తింటిని మీరు చదివినట్టి వాసుదేవస్తోత్రమికి గనుక మీరు ఒక నమస్కారము పెడితే - దేవతలందలకి మీరు నమస్కారము పెట్టినట్టి గంగానదిలో గనుక మీరు స్తోనము చేస్తే - సమస్త నదులలోనూ మీరు స్తోనము చేసినట్టి! "మేము అవతార పురుషులము" అని ఎంతమంచి చెప్పుకుంటున్నప్పటికి వాసుదేవస్తోత్రమిలాగ దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ చేసినటువంటి అవతారము కలియుగములో ఇంతవరకూ రాలేదు.

సర్వానీధింగా ప్రాణం విశియేముందు చెప్పేమాటు చాలా విలువైనదిగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతము హార్షానా రాఘ్వములో నున్న కురుక్షేత్రములో సుమారు ఐదు వేల సంవత్సరములకు పూర్వము మహాభారత యథద్ధము జిరుగబోయేముందు, రెండు సేసల మద్ద లో, మరో గంటలో ప్రాణాలు ఉంటాయో - ఉండవో తెలియని కీప్పపలస్థితిలో ఈ గీతాశాస్త్రమును భగవం తుదు వాసుదేవస్వామి అర్పునుడికి బోధించాడు. పూర్వకాలములో మన పెద్దలు అరజ్ఞాలలో చెట్లు క్రింద కూర్చుని పురాణాలు శ్రవణము చేసినట్లు మనము వింటున్నాము. తానీ, ఈ గీతాశాస్త్రము అటువంటిది కాదు. మరణము వఱ్ణ మీద పడుతున్న సమయములో శాస్త్రము చెప్పుట చాలా కష్టము.

మరో గంటలో మనకు ప్రాణము విశితుందని తెలిస్తే - ఈ మాటలు మనము చెప్పగలమా, లేక విను గలమా? అలా చెప్పుట నారాయణుడైన శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మకే సాధ్యపడింది - వినుట నరుడైన అర్పునుడికే సాధ్యపడింది. అటువంటి కీప్పపలస్థితులలో ఏతాగ్రత కుదురుట చాలా కష్టము. ఈ ఒక్క సంఖుటనను మనము దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పటికీ “శ్రీ కృష్ణుడు భగవం తుడే” అని మనకు తెలుస్తుంది. ఆయన దేహానికి,

లోకానికి, అభ్యున్మానికి అతీతుడు తాబట్టే ఈ మాటల్ని చెప్పగలిగాడు.

దైవిగుణాలను, ఆనులీగుణాలను మనకు వివరించుట లోసం వాసుదేవస్వామి భగవద్గీతలో ఒక అధ్యాయమును ఆర్యప్రట్టాడు. దైవి గుణాలను ఆర్జించ మని - ఆనులీ గుణాలను విసర్జించమని మనకు బోధించాడు. దైవి గుణాలు మాత్రమే ఎందుకు ఉండాలి - ఆనులీ గుణాలు ఎందుకు ఉండకూడదని మీలో ఎవరటైనా సందేహము కలుగవచ్చాను. దైవిగుణాలు ఉన్న వ్యక్తి బంధములో నుంచి బయట పడతాడు - ఆనులీ గుణాలు ఉన్న వ్యక్తి ఆరోజుకారోజు, ఆజిన్నకాజిన్న బంధములో ఉక్కుకుంటాడు. బంధమే దూషానికి తారణము.

సద్గుణాలే మనిషికి సిజమైన సంపద. ఏ మనిషిలోనైనా కళ్యాణ గుణాలు గనుక ఉంటే - వాటిని పూర్వ జన్మలలో ఎంత కష్టపడి సంఖాచించుకొన్నాడో! మన శరీరము పడిపోయిన తరువాత మన రూపాయ లు మనల్ని కనీసము గడపవరకు కూడా నీగనంపవు. కానీ, మనకున్న సద్గుణాలు మాత్రము ఈ శరీరము పడిపోయిన తరువాత కూడా మరుజన్మకు మనకు తోడుహస్తాయి. కనుక సద్గుణాలను మించిన సంపద

లేనేలేదు.

సత్కార్ని దల్చించేవరకు, స్వరూపిణ్ణి తెలుసు కొనే వరకు ప్రతిజిష్టులోను ఏదో ఒక రూపములో ప్రతి వాడిని దూఖము పెంటూడుతూనే ఉంటుంది. ఈదుషు సముద్రములో నుండి మనలను బయట పడవేయు గలిగినది - ఒక్క భక్తి మాత్రమే! భక్తి అంటే నొమూన్య ముకాదు - అది మన తల్లితో సమానము.

ఎవరి మొఘము మీదా వీరు దేవతలని - వారు రాత్మసులని ప్రాణిలేదు. వారు చేసే ఘనులను బట్టి, వారి స్వభావాలను బట్టి ఎవరు ఎటువంటి వారో మనకు తెలుస్తుంది. దైవి గుణాలతో ఉన్నవారు - ఈ సంసార సముద్రములో నుంచి, ఈ జినిన మరణ చక్రములో నుంచి, అష్టానమునే సుడి గుండుములో నుంచి బయట పడతారు. ఏమిటూ దైవిగుణాలూ?

1. అభయం సత్కృపంశుభ్రం జ్ఞానయోగవ్యవస్థతిః
దానం దత్తత్థ యజ్ఞశ్చస్మాధ్యాయ ప్రపత ఆర్పితవీ॥
2. అహింసా సత్కముక్తోధ స్తాగ్ంశాంతి రప్పితవీ॥
దయా ధూతేష్వరోలత్యం వ్యార్థం శ్రీరంధువీ॥
3. తేజస్సువూ ధృతిశ్చేచ మద్గోపతో నాతిపూర్వితా
భవ్రై సంపదం దైవి మఱజాతస్ఫూర్చర్త॥

విన్యండి

I. అభయం :

అంటే భయము లేకుండుకు. తానీ అజ్ఞానము ఉన్నంతకాలమూ ఏ జీవుడినీ భయము విడిచిపెట్టదు. మనలో జీవలక్ష్మణాలు ఉన్నంతకాలమూ మనము అభయ స్థితిలో ఉండలేము.

“జీవితంలో అనేక కష్టానుభూతులు వస్తుంటాయి. దేసికీ భయపడవద్దు” అని భగవంతుడు చెప్పుతున్నాడు. ఎందుకు భయపడవద్దుంటున్నాడు?

భయము జ్ఞాన విరోధి. ఏ విషయము గురించేనప్పటికీ భయపడుతుంటే - దుఃఖము వెంటాడి తీరుతుంది. భయము లోకముతో నంగమును చేకూర్చుతుంది. దాని వలన హృదయ వికాసము ఆగి పోతుంది. ఈ భయమనేటి అజీర్ణరోగము లాంటిది. అజీర్ణ రోగము గనుక ఉంటే - వాడు ఎంత తిన్నా అటి వంటబట్టదు. అదే విధముగా మీలో ఎన్ని సుగుణాలు ఉన్నప్పటికీ మీరు భయపడుతున్నంత కాలమూ మీ సుగుణాలు రాణించవు. ఈ భయమే అనేక శాలీరక, మూన్హసిక రుగ్గుతలకు దాలి తీస్తున్నది.

అనఱు భయమునేబి మనస్సులో ఉందిగాని - ఆత్మలో భయము లేదు. భగవంతుడు మనము ఆత్మ స్వరూపులమని చెప్పిడు గాని - మనస్సు అని చెప్పలేదు. మరి మనము ఆత్మ స్వరూపులమైనప్పుడు ప్రతి ఉన్న వివయానికి మనమెందుకు భయపడుతున్నాము? - ఆత్మ మన అనుభవములో లేదు గాబట్టి! మనము దేహానికి పరమితమై - మనస్సు చుట్టూ, ఇంతియాల చుట్టూ తిరుగుతున్నంతకాలము భయము మనల్ని విడిచిపెట్టదు. ఆత్మ యొక్క అంతస్తులో నుంచి మనము జారకుండా చూసుకోవాలి. ఆత్మయొక్క అంతస్తులో నుంచి జాలపణి ఎంతో కొంత భయము వేస్తూనే ఉంటుంది. మనము భయపడుతున్నంత కాలమూ మనకు ఔళానము వంటబట్టదు.

"భయమే మీకు రోగాన్ని తీసుకు వస్తుంది. భయమే మీకు దుఃఖాన్ని తలిగిస్తుంది. భయమే మీకు మరణాన్ని తీసుకువస్తుంది. కనుక ఎటువంటి పరిస్థితులలోనూ మీరు భయపడకండి" అని చెప్పిడు న్యామీ వివేతానంద!

"పీరికివాడు ప్రతిరోజు మరణిస్తాడు. కానీ దైర్ఘ్యవంతుడు జీవితంలో ఒక్కసారే మరణిస్తాడు" అని

చెవ్విడు ఆంగ్లకవి వేత్తిఫియర్!

డ్రైతబుద్ధి ఉన్నతంకాలముఁ ఏ జీవుడినీ వేరు భావన విడిచిపెట్టదు. వేరుభావన ఉన్నతంకాలముఁ భయము వేస్తూనే ఉంటుంది. అష్ట్రోత్స్వాతిని అందుకు నేవరకు భయము విడిచిపెట్టదు. అందుచేత మనము అష్ట్రోత్స్వాతికి చేరుకోవాలి.

భయము కూడా ఒక విషమే! విషమున్న చేటి ఎంతో కొంత భయము కూడా ఉంటుంది. మీరు జ్ఞానాన్ని ఖాందకుండా, అష్ట్రోత్స్వాతిని అందుకోకుండా, శాంతి తిథిరాన్ని చేరుకోకుండా - మీరు చేస్తున్న విషమే భయము రూపములో మీకు అడ్డుపడుతున్నది. మనము విషమూరులము కానుంతకాలము భయము యెలక్క తూగిలిలో నుంచి బయట పడలేము.

అభయస్థితి జ్ఞానికి సహజము. కాని మనము అభయ స్థితిలో ఉండగలుగుతున్నాము? ఉండలేక పిచ్చతున్నాము. అందుచేత మనము అభయస్థితిని అభ్యాసము చేయాలి, అభ్యాసము చేయగా చేయగా ఆ అభయ స్థితిని మనము కూడా అందుకోగలము.

“మీకు ఎప్పడైనా భయము వేస్తుందా?” అని శ్రీ రఘుణ మహారాష్ట్రాని ఒకరు ప్రశ్నించారు. “నా కంటే వేరుగా మరొకటి ఉంటే కదా నేను చూసి భయపడటా

సికి - నాకంటే వేరుగా మరొకటి లేదే?" అని అన్నారు.

మనము ప్రతి చిన్న విషయానికి భయపడు తున్నాము. దానిని బట్టి మన మనస్సు ఎంత అల్లాత్మం లో ఉందో, ఎంత స్వల్పత్వంలో ఉందో మనకు తెలుస్తు న్నాది. అందుచేత మనము భగవంతుట్టి ప్రార్థించేటప్పుడు మనకు అభయస్థితిని ప్రసాదించమని అడగాలి.

"భయము ఎక్కడలేదో - అట్టి మహాన్నత స్థితికి నన్న మేల్కులుపు ఓ తండ్రి!" అని ప్రార్థించాడు రతీంద్రానాథ్ దాసార్ తన గీతాంజలిలో! ఆ స్థితి మనలో నే ఉంది. మనము నిరంతరము ఆ పరమేష్టరుడిని ప్రార్థిస్తూ ఉంటే ఆ అభయస్థితిని అందుతానే శ్రద్ధిసి ఆయన మనకు ప్రసాదిస్తాడు. కనుక ప్రార్థన చాలా ముఖ్యము, అగ్నిపుల దిన్నదే అయినప్పటికీ ఒక పెద్ద గడ్డి మేటును ఎలాకాళ్ళివేస్తుందో - అదే విధముగా "శశ్శరాణుగ్రహం" అనే నిష్ప మన సిరస్సు మీద గనుక పడితే మనలోనున్న అజ్ఞానమంతా కాలిబూడిగ అవుతుంది.

కష్టాలను చూసి భయపడకండి. అని భగవంతుని ప్రసాదాలుగా స్మృతిలంచండి. జన్మ వచ్చిన తరువాత అనేక కష్టాలు వస్తుంటాయి. వచ్చిన కష్టాలను మీరు ఓర్కుతో సహజంగా భరంచగలిగితే

ఈశ్వరానుగ్రహం మీ మీద వల్లిస్తుంది.

మనము ఒక మెలక్కను వేసి పెంచితే, అది ఏమీ కాయలు కాయకపణితే మనము ఎంతో బాధపడ తాము కదా - మరి మనకు జిన్న వచ్చినందుకు ఔళన మనే పండు కాయలేదని బాధపడుతున్నామా? ఔళన మనే పండును పొందలేకపణితే ఈ జిన్నకు ఫలిత మేమిటి? మీలోనున్న భయమే ఔళనము మీ చేతకి అందకుండా మీకు అడ్డవస్తున్నదని ఎవ్వడు తెలుసు కుంటారు?

మీరు నిరంతరమూ ఆత్మను దింతిస్తే మీలో నున్న భయము జాలిపాశితుంది.

2. సత్యసంపది :

అంటే అంతఃకరణమట్టా! ఏకింటూ అంతఃకరణం - మనస్సు! మనస్సును శుభ్రగా ఉంచుకోమంటున్నాడు వాసుదేవన్నామి. మనస్సును శుభ్రగా ఉంచుకోనుట చేతకాకపణి నేర్చుకోమంటున్నాడు. మరి మనస్సు శుభ్రి ఎలా వస్తుంది? శ్రద్ధ వలన శుభ్రి వస్తుంది! శ్రద్ధలేని వాడికి అంతఃకరణ శుభ్రిరాదు.

అంతఃకరణ శుభ్రి లేకుండా ఎవ్వడూ ఔళని

కాణూలడు. జ్ఞానికి అంతఃకరణ శుద్ధి సహజిగా ఉంటుంది. కాని దాని కోసము మనము ప్రయత్నము చేయాలి. మనము చూస్తున్న విషయములలోను, శ్రవణము చేస్తున్న విషయములలోను, మాటలాడే మూటల విషయములలోను, మనకు వచ్చే తలంపుల విషయములలోను మనము జాగ్రత్తగా ఉంటే మనకు అంతఃకరణ శుద్ధి కలుగుతుంది. విస్తరిలో వడ్డించిన భోజనము తినుట ఎంత తేలితో - మనకు అంతఃకరణ శుద్ధి గనుక ఉంటే మనము జ్ఞానము పొందుట అంత సులభము. మనకు అంతఃకరణ శుద్ధి లేకపోవుటచేతనే జ్ఞానము మనకు అందుటలేదు.

‘పరనింద, ఆత్మన్తుతి’ - అంతఃకరణశుద్ధికి అవరోధము. అంతఃకరణమును శుద్ధి చేసుకొనుటయే జీవితములో మనము చేయవలసిన ముఖ్యమైన వసి. దానిని మించినపసి మరొకటి లేదు. ఉన్నదని మీకు అనిపిస్తే - మీ మనస్సు మిమ్మల్ని మాయచేస్తున్నట్లు గుర్తు! కొన్ని వాసనలతో మనము ఈ భూమి మీదకి వస్తే - కనీసము మనము మరణించేలోపులో ఒక్క వాసననైనా మనము తగ్గించుకొని ఈ లోకము నుంచి బయటికి వెళ్లాలి. కానీ మనమేమి చేస్తున్నా మంటే - వంద వాసనలతో మనము ఈ భూమి

మీదకు వస్తే, ఇంకా కొన్ని వాసనలను పెళ్ళిగుచేసుకోని మరిన్ని వాసనలతో ఈ దేహస్ని విడి-చపెట్టి వెడుతున్నాము. అటువంటి పరిస్థితులలో మనకు అంతఃకరణ శుద్ధి ఎలా తెలుగుతుంది? జ్ఞానము మనకు ఎలా అందుతుంది?

మానవుడు ఎంతవరకూ పవిత్రుడైతే అంత వరకే అతని మాటలయొక్క ప్రభావము పరిసరముల మీద పనిచేస్తుంది. సత్కారుషుని వ్యాదయములో నుంచి వచ్చే ప్రతిమాట జ్ఞానమే, మన మనస్సు గనుత శుద్ధి అయితే మన వ్యాదయములో ప్రకాశిస్తున్న పరమాత్మ మనకు వ్యక్తమౌతాడు. అప్పుడు సంసార తాపము, సంసార దుఃఖము మనకు అంతమౌతుంది.

“వ్యాదయశుద్ధి గలవారు ధన్యులు - వారు దేవుని చూచెదరు” అని అన్నాడు ఏసుక్రీస్తు.

మాలిన్యములేని స్థితి నిర్మలస్థితి. మన మనస్సులో మాలిన్యము ఉన్నంతకాలమూ ఉన్నదిలేనట్లు - లేనిది ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. మన దేహానికి చెముట పట్టి దుమ్మి అంటినట్లు - మన మనస్సుని రాగద్వేషాలు పట్టి పీడిస్తున్నాయి. శరీరాన్ని సీటితో ఎలా శుభ్రము చేసుకొంటున్నామో - అదేవిధముగా మన మనస్సులో నున్న దోషాలను తొలగించుకొనుట కోసము పూజ:

చేయుమని, జపములు చేయుమని, ధ్యానములు చేయుమని, శ్రవణము చేయుమని, సద్గుంధములను పరించమని, సత్కరుషులతో సహావాసము చేయుమని మన పెద్దలు చెప్పారు. “శరీరమునకు స్నానము ఎఱువంటిదో - మనస్సుకు ప్రార్థన అఱువంటిది” అని అన్నారు మన జూతపీత గాంధిజీ. ఉపవాసములైనా, సహావాసములైనా, ఏ సియుమూలైనా సియుమాలే మన గమ్మము కాదు. అంతఃకరణాన్ని నుట్టి చేసితాని, ఒక పరమార్థాన్ని చేరుకోవటానికి ఈ సియుమాలు సోషియాలుగా ఉపయోగపడతాయి.

ఎవరు ఏ మతములో పుట్టినప్పటికి, ఏ దేవుని ఆయాధించినప్పటికి, ఏ గురువును ఆశ్రయించినప్పటికి, స్తోత్రైనప్పటికి, పురుషులైనప్పటికి, ఈ లోకములోగాని - పరతోకములోగాని, ఈ జన్మలోగాని - మరో జన్మలోగాని “అంతఃకరణ నుట్టి” అను గేఱుద్వారా మాత్రమే మీరు మోత్తమును పొందాలి. అంతఃకరణ నుట్టి అవకుండా ఎవ్వరూ మోత్తమును పొందలేరు. తనుక మీకు అంతఃకరణ నుట్టి లేకపోతే - మీరు కష్టపడి నొధన చేసి సంపొదించుకోండి.

3. జ్ఞానయోగ వ్యవస్థితిః:

జ్ఞాన స్వరూపమైన ఆత్మను గూర్చి శ్రద్ధగా శ్రవణము చేసి, దానిని మనసుము చేయటయే జ్ఞాన యోగము. మనస్సును ఇంతియములను ఆత్మయందు స్థిరముగా నిలబెట్టి యయించుటయే వ్యవస్థితిః.

లోకములోని భోగముల మీదికి మనస్సు పరుగెడుతున్నంత కాలమూ - దానికి ఆత్మను గూర్చి శ్రవణము చేయాలని కూడా అనిపించదు. మరి శ్రవణము చేయకుండా ఆత్మ యొక్క పైభవము మనకు ఎలా తెలుస్తుంది? ఆత్మ హైన్స్ట్రీము మనకు అర్థమైతేనేగదా మనకు దానిని పాంచాలనే కాంక్ష కలిగేది? మనస్సును అదువు చేసుకొని, అంతర్మాలు పరచినవాడికి ఆత్మంటే ఏమిటో అర్థవోతుంది.

ఈ జీవుల అస్థిత్వానికి ఆత్మ ఆధారము. మన దేహము మరణించినప్పటికీ మరణములోని సద్యస్తువు ఒకటి మన పూర్వదయములో ప్రకాశిస్తున్నది - అదే ఆత్మ! దానిని తెలుసుకొనుటయే మన జీవిత గమ్మము. కనుక ఆత్మను గురించి శ్రద్ధగా శ్రవణము చేయండి. శ్రవణము చేసిన దానిని శ్రద్ధగా మనసుము చేయండి. మనసుము చేసిన దానిని మీ మనస్సుకు పట్టించుకొని,

దానియుండే నిరంతరము మీ మనస్సును లగ్గుము చేసి ఉంచయి. ఈ విధముగా జ్ఞాన యోగమును దీర్ఘ కాలము అభ్యసించుట వలన మీకు అపూర్వారముతో సంపర్కము తెగిపోయి ఆత్మ పదవిని అయితుంటారు - అదే మోత్తం! ఆత్మకు మిరాబిన జ్ఞానము లేదు. ఆత్మ జ్ఞానానుభవములో కినేటి ఎవరు? చెప్పేటి ఎవరు?

దారిత్రియముతో బాధ పడుతున్న వాడికి భాగ్యము వచ్చి ఆ దారిత్రియాన్ని ఎలా ప్రత్యక్షకు గెంటి వేస్తుంది - అదే విధముగా మీరు శ్రద్ధగా శ్రవణము చేయగా చేయగా మీకు జ్ఞానమునే భాగ్యము కలుగుతుంది. ఆ జ్ఞానము మీలోనున్న అజ్ఞానాన్ని సమూలముగా పెక్కిలించి అవతలపాఠవేస్తుంది. కనుక ఎవరైనా పెద్దలు గాని, గురువులుగాని ఆత్మను గురించి చెపుతుంటే శ్రద్ధగా, వినయంగా వినండి. శాస్త్రానికి పెడర్థాలు తీయకండి. కానీ, ప్రస్తుతము మన సమాజములో నున్న దురదృష్టము ఏమిటంటే - ఒక రాయికిస్తున్న విలువను ఒక అవతారపురుషునికి ఇవ్వరు. ఒక రాయికిస్తున్న విలువను ఒక జ్ఞానికి ఇవ్వరు. ఇటీ మన దురదృష్టము. గుడిలో మాత్రమే దైవమును దర్శించే వారు గుండెలోనున్న దైవమును దర్శించలేరు.

అయితే "రాత్రి బోమ్మలో దేవుడు లేడా?" - అర్థటే ఉన్నాడు! ఆత్మను దేహసికి పరిమితము చేసు కొన్నపాటికి - దేవుణ్ణి రాత్రికి పరిమితము చేసి చూపిం చారు మన పూర్వులు. రాయలో కూడా దైవాన్ని చూడ మని మన సరస్సుతో చాటుతున్నది. అలా చూడగలిగితే రాత్రి మనస్సులు కూడా బంగారు మనస్సులుగా మార తాయి. విగ్రహంల వలన సిగ్రహము గనుక వస్తే - విగ్రహ రాథన యొక్క ప్రయోజనము నెరవేరుతుంది.

4. దానం :

మీకు కలిగినదానిని ఎదుటివాలికి ఉచితము గా ఇస్తే - అదే దానము! మీకు డబ్బు ఉంది గదా అని ఏ దుర్భఱాలు ఉన్నపాడికించి దానము చేస్తే - వాడుచేసే పింపములో కొంత మీకు కూడా వస్తుంది. తనుక పింత ఎలిగి దానము చేయాలి. థాంబికము కోసము దానము చేయకూడదు. ప్రచారము కోసము దానము చేయకూడదు. "మీ కుడిచేయి చేసిన పని మీ ఎడమచేతికి కూడా తెలియకూడదు" అని అన్నాడు ఏనుకీన్ను.

"ఇప్పుడు అందరూ దానాలు చేస్తున్నారు! కానీ నీళ్ళ దౌరకని చోట నుయ్య తవ్వించమంటే

తవ్విందయరు! ఆ గంగానది ఒడ్డుననే తవ్విస్తారు గొప్పల కోసము” అని చెప్పిడు న్యామి వివేకానంద.

మీరు ఇచ్చే దానము నిర్మలముగా ఉండాలి. ఆడంబరము లేకుండా ఉండాలి. ప్రచారము లేకుండా ఉండాలి. మూడుఁ తంటివాడికి తెలియుకుండా ఉండాలి. “వారసి మీ ఇంటికి రప్పించుకొనుకుండా మీరే వారి ఇంటికి వెళ్ళ - పుచ్చుకుంటారో పుచ్చుకోరో, ఏమైనా అనుకుంటారేమోనని బిడియంతో, భక్తితో, శ్రద్ధతో ప్రశాంతిత్వముతోటి ఇవ్వాలి” అని ఒక ఉపనిషత్తు చెప్పినది.

ఎవరైతే బాధపడుతున్నారో వారికి దానము చేయాలి. ఎవరైతే కవ్విల్లో ఉన్నారో, నవ్విల్లో ఉన్నారో, సరసిర బాధలు మోయులేకపోతున్నారో వారికి దానము చేయాలి. ఎక్కడ ఇవ్వాలో, ఎప్పుడు ఇవ్వాలో, ఎలా ఇవ్వాలో తెలుసుకొని ఇస్తే - ఈశ్వరుడు సంతోషించి మీరు మెళ్ళ నీఱ్చుచ్చుము విందుటకు తగిన అర్థతను మీకు తలుగచేస్తాడు. ఈశ్వరానుగ్రహంతో నీథించలేనిది ఏముంది?

మీరు ఎవరికైతే దానము చేసారో - వారు మిమ్మల్ని మరిచిపోయినా ఘరవాలేదు. వారు మీకు తిలగి ఉపకారము చేయకపోయినా ఘరవాలేదు.

వారు మీకు మోక్కాన్ని ఇవ్వరు. వారు మీకు శాంతిని ఇవ్వరు. సంతోషించవలసినది ఈశ్వరుడు. మీకు మోక్కాన్ని ఇచ్చేవాడు ఈశ్వరుడు. మీకు శాంతిని ఇచ్చే వాడు ఈశ్వరుడు. మిమ్ములను జ్ఞాన సింహజినము మీద కూర్చోపట్టేవాడు ఈశ్వరుడు.

మీరు ఎవరికైతే దానము చేస్తున్నారో వారు తిలగి కృతజ్ఞతగా ఉండాలని, వారు మీకు బాసినలుగా ఉండాలని మీరు అనుకుంటే - అది దానమెలా అవుతుంది? ప్రతిఫలాన్ని ఆశించి చేసేది దానము కాదే! ప్రతిఫలాపేళ్ళ లేకుండా మీరు దానము చేస్తే - మీలోని పాపము తగ్గుతుంది, దోషము తగ్గుతుంది. ద్వేషము తగ్గుతుంది. మీ మనస్సు కుట్టి కావటానికి ఆ దానము మీకు ఉపయోగపడుతుంది.

మీరు గొప్పలకోసము దానాలు చేస్తే తిప్పలు తప్పవు. చివరకు పేరులు, ఉండేగింపులే మిగులుతాయి గాని - జీవితంలో వికాసము కలుగును. మరణానంతర ము చీకటి లోతాలు మిగులుతాయి.

కనుక మీరు పవిత్రులగుట కోసమే దానము చేయండి. అలాచేస్తే మీకు జ్ఞానము కలుగుతుంది.

“ఎదుటివారకి ఇచ్చేది ప్రతిది తనకే తిలగి వస్తుదిని తెలిస్తే ఇవ్వుకుండా ఎవరు ఉండగలరు?”

అన్నారు భగవాన్ శ్రీ రఘుజ మహారాజ

5. దమచ్ఛః

అంటే బాహ్యంద్రియ సిగ్రహము. ఇంద్రియ సిగ్రహము లేకుండా నైతిక స్థాయిసి పెంచుకోలేము. ఇంద్రియ సిగ్రహము ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి పునాది వంటిది. ఇంద్రియ సిగ్రహము లేసివాడు భగవంతుని బిశగా ప్రయోజనము చేయలేదు. బిశలేని వాడికి దశ లేదు. ఇంద్రియ సిగ్రహము లేకపోతే జ్ఞానము స్థిర పడదు. చాపల్చుమే మన అశాంతికి కారణము.

ఇంద్రియములను సిక్షించి, స్వాధీనము చేసు కొని క్రమపద్ధతిలో నడుపుకోవాలి. ఇంద్రియ సిగ్రహము కొరవడితే మానసికమైన అస్థిరత్వమునకు గురి అవుతాడు. ఆపోర సిద్ధముము, సత్సంగము, సద్గుంధ పరసము ఇంద్రియములను సిగ్రహించుకొను టకు సహకరిస్తాయి. ఇంద్రియ సిగ్రహము, మనో సిగ్రహము - ఇవి రెండూ కూడా సిద్ధకుడికి ఆలంబనముగా ఉండి, ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు భావనా భూమికను సమకూల్చిపెడతాయి. అద్దము సపోయము లేకుండా మన మొఖమును మనము చూసుకోలేము. అదే విధముగా ఇంద్రియ సిగ్రహము లేకుండా మీరెవరో

మీరు తెలుసుకోలేరు. లోకమును జయించుటక్కటే ఇంతియములను జయించుట గొప్ప. ఇంతియములను జయించినవాడు జితేంతియుడు అవుతాడు - దేహ స్వహ కూడా లేనివాడు అతింతియుడు అవుతాడు. ఇదియి జియము లేనివాడికి లోకము అద్భుతము కాదు. లోకము అద్భుతమైతేనేగాని దైవదర్శనము కాదు.

మనిషి పతనమగుటకు ఒక్క ఇంతియములో బలహీనత వుంటే చాలును. ఇంక అన్ని ఇదియములు గనుక స్వాధీనములో లేకపోతే ఆ మనిషి పతనమౌతాడని వేరే చెప్పునక్కరలేదు. ఇంతియములు పెంకి గుట్టముల వంటివి. వాటిని బుట్టగించి, మాట్లక చేసుకొనుటకు మానవుడికి స్వప్తయత్తుమే కాకుండా - ఈశ్వరానుర్ఘము కూడా అవసరము. “ఎంతటి వార్షేనా తామినీ కాంచనములకు దానులే” అన్నాడు త్యాగరాజు. విషయములను దింతిస్తూ ఇంతియములను నిర్గమించలేము. ఆత్మను దింతిస్తే ఇంతియ నిర్గమించలేము నీధించవచ్చును. స్వాధీనములో నున్న ఇంతియములు మనకు ఉపకారము చేస్తాయి - స్వాధీనములో లేని ఇంతియములు అపకారము చేస్తాయి. మీ ఇంతియాలే గనుక మీ స్వాధీనములో

ఉరుటే ఈ లోకముంతా ఏకష్టోనా మిమ్మల్ని ఏకీగి చేయలేదు. ఇంద్రియములను సియమించినవాడికి ప్రత్యుతి రహస్యములు తెలుస్తాయి.

శత్రువులు ఎక్కడో బయట ఉన్నారనుకుంటున్నాము. కానీ మన ఇంద్రియాలే మనకు శత్రువులు. వీములు ఎక్కడో పుట్టల్లో ఉంటాయినుకుంటున్నాము. కానీ మన ఇంద్రియాలు వీములకంటే కూడా ప్రమాద ఘోసినవి. వీముకాటు వేస్తే ఆ దేహమే నిశిస్తుంది. కానీ ఇంద్రియాలకు లొంగిపోతే ఎన్నో సిత్యప్రఘోన జన్మలు ఎదురు వన్నాయి. ఈశ్వరుడు వీములతో అలంకరించుకొన్నాడటి ఏమిటి? - నొంధినఘోన ఇంద్రియాలను ఆభరణములుగా అలంకరించుకున్నాడు. ఈ లోకాన్ని చూసి మోహించమని మన ఇంద్రియాలే మనల్ని మోహించుస్తున్నాయి కానీ - ఈ లోకము తనను మోహించమని అడుగుటలేదు.

“నాకు ఒక దేహముందని, దానికి రెండు చేతులు ఉన్నాయని, అందులో ఒక చేతిమీద కురుపుందని - మీరు చెపుతుంటే నాకు తెలుస్తోంది” అన్నారు శ్రీ రఘుణస్వామి. అది పరాకాప్త! దేహమే లేనివాడికి ఇక వ్రిందాలుణోబి, లోకముణోబి, ఇంద్రియములతోబి పనేముంది?

6. యజ్ఞచ్ఛః

ప్రతిఫలాహేక్ష లేకుండా పనిచేయట యజ్ఞము. యజ్ఞము గురించి వేదములలో, స్మృతులలో వివులము గా వర్ణించినారు. జ్ఞాయజ్ఞము, ర్రవ్శయజ్ఞము, తపో యజ్ఞము, దేవయజ్ఞము, పితృయజ్ఞము - ఈ విధము గా మన శాస్త్రములలో అనేక యజ్ఞములను గూర్చి చెప్పబడినది.

భగవంతుడు ఇత్కుడ జ్ఞానయజ్ఞమును గూర్చి చెపుతున్నాడు. భగవంతుని ఆదేశములను అనుసరించి భగవంతుని ప్రభుమున పనిచేయువడు యజ్ఞస్వరూపుడే! యజ్ఞమంటే ఈశ్వరుడు. సృష్టిక్రమమును నడుచుటకు, జీవుడు ఈశ్వరస్వరూపమును వించుటకు ఈ లోకములో యజ్ఞము ప్రతిష్ఠింపబడినది. మన ఇంద్రియములను, మన కోరికలను, మన ఉద్రేకములను, మన ఆగ్రహమును సిగ్రహించుకొనుటకూడ యజ్ఞముతో సమానమే. విషయచింతనను విడిచి పెట్టుటకు కావలసినది ఆవేశము కాదు - ఆలోచన, ఆవేదన తావాళి. ఇంద్రియములు సిగ్రహించబడకుండా, మనస్సు చల్లబడకుండా బ్రహ్మసివ్వ కుదరదు. బ్రహ్మము యజ్ఞములో స్థిరపడి యున్నది.

అరదువలన సృష్టిక్రమము కలతాలవూ జిరుగుతూనే ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణుడు, జనకుడు ఈ లోకములో నివసించి, లోకవాసన అంటకుండా యజ్ఞభావనతో పని చేసినవాలలో ముఖ్యములు. ఘలితముకోసము ఆశించి పనిచేయువాడు కూతివాడు - ఘలాపేత్త లేకుండా పని చేయువాడు యజ్ఞస్వరూపుడు. జీవితము విషాదుగునా ఇంద్రయములతో ఆడుకోవటానికి హత్తమే అలవాటు పడినవాడు తనకుతానే చెడుచేసుకుంటున్నాడు. అట్టి అల్ఫాత్మకునకు యజ్ఞభావన కుదరదు.

ఘలాపేత్త లేకుండా పనిచేస్తే మనకు ఈశ్వరుడు ఘలితాన్ని ఇస్తాడు - అంతఃకరణాన్ని శుద్ధిచేస్తాడు. కానీ, నేటి సమాజ్యానికి స్వార్థమే పరమార్థము. స్వార్థానికి, రాగ ద్వేషిలకు, అహంకారానికి, అజ్ఞానానికి పరిమిత వై ఈ దేహమును కేయద్దుముగా పెట్టుతొని దేవుని కోసము ప్రార్థనలు చేస్తుంటే - అది యజ్ఞమేలా అవుతుంది? జీవితములో ఎప్పుడైనా మన దేహాన్ని మనము మర్చి పోయామూ? మరి, మనల్ని మనము మర్చిపోనంత కాలము యజ్ఞభావనతో ఎలా పనిచేయగలము? దేహగతమైన “నేను”కే మనము పరిమితమై ఉన్నంత కాలము సమాజమును సేవించలేము. సమాజము

కోసము జిన్నిరాచి, సమూజము కోసము జీవించి, సమూజము కోసములు మరణించిన మహాత్ములందరూ యిఱ్చి స్థారూపులే.

ఈక్కడ అగ్గి పశోతమునకు సంబంధించిన యిఱ్చి యాగాలు చేస్తే చనిపోయిన తరువాత స్వర్గానికి, వైకుంఠానికి వెళ్ళివచ్చునని మనము అనుకుంటున్నాము. స్వర్గానికి, వైకుంఠానికి వెడితే మాత్రము అక్కడ మనమొంతకాలముంటాము? ఈ పుణ్యఫలము ఖారైపోయిన తరువాత తిరిగి ఈ భూమి మీదకు రావలసినదే.

“కర్మ ఫలము అశాశ్వతము మాత్రమే తాదు - అది గతిని కూడ నిరోధిస్తుంది” అన్నారు శ్రీ రఘుజాచార్యులు.

మీరు స్వర్గంలో సుఖముందనుకుంటున్నారు. ఈ లోకంలోగాని - పరలోకంలోగాని ఆత్మకు ముందిన సుఖముందా? ఒక్కసారి కీ స్వరూప సుఖాన్ని గనుక మీరు విషయితే - అత్యాక్రమమైన ఆనందము కీ అనుభవములోనికి వస్తుంది. కోలకలతో ఎన్ని ప్రతాలు చేసినా, ఎన్ని యిఱ్చాలు చేసినా, ఎందరు దేవతలను సంతృప్తిప్రచారినా జన్మజన్మలకూ దూఖము మిమ్మలను వెంటాడుతూనే ఉంటుంది. కోలకలు సమూలంగా

రాలిపోతే దుఃఖము ఆలిపోతుంది. జ్ఞాని అనుభవించే సుఖముతో పెళ్ళిస్తే ఆ దేవతలు అనుభవించే సుఖము కోటప వంతు తూడా ఉండదు - అటీ జ్ఞాని యొక్క వైభవము. ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా పనిచేస్తే కీరు తూడా జ్ఞానులోతారు.

మనకున్న దానిని స్వార్థచంతన లేకుండా ఎదుటివారికి దానము చేస్తే - దానిని గ్రహ్య యజ్ఞము అంటారు. మనము ఇంటిలో వున్నా - అడవిలో వున్నా మన మనస్సును గనుక మనము నిగ్రహించుకోగలిగితే దానిని యోగయజ్ఞము అంటారు. మనకు అర్థము తెలియకపోయినా శాస్త్రాన్ని గనుక అధ్యయనము చేస్తే దానిని స్వాధ్యాయ యజ్ఞము అంటారు. మనము శాస్త్రాన్ని పరిస్థూతా దానిని అర్థము చేసుకోగలిగితే దానిని జ్ఞానయజ్ఞము అంటారు.

ఎంత ధ్యానము చేసినా, ఎన్ని యజ్ఞములు చేసినా - వాటి ఫలం మాత్రము జ్ఞానమే! సమత్వ బుద్ధితో మనల్ని మనము అలంకరించుకుంటే - దానికి మించిన యజ్ఞము లేదు. దానికి మించిన యోగము లేదు. యోగికి స్వపరబేధము లేదు.

7. స్వాధ్యాయం :

అంటే శాస్త్రాన్ని పరించుట. మనకు అనేక శాస్త్ర ములున్నాయి. అన్ని శాస్త్రముల సారమూ గీతలో ఇమిడి ఉన్నాయి. గీతాగ్రంథము గ్రంథములకు మహారాజు. గీతా శాస్త్రమును చదివితే నర్వశాస్త్రములు చదివిన ఘలము వచ్చును. భగవంతుణ్ణి ఎలా ఆరాధించాలో, భగవంతుని కుటుంబమైన సమాజమును ఎలా సేవించాలో శాస్త్రమును పరిస్థేనేగాని మనకు తెలియదు.

శాస్త్ర పరిశుభు, శాస్త్ర శ్రవణము మనస్సు అంతర్యాఖమగుటకు సహాయపడుతుంది. ఆత్మసిష్ట కుదురుతుంది. మనస్సు కూడ ఒక సంపదే! ఈ సంపదను మీరు అభివృద్ధి చేసుకుంటే దైవిగుణముల చేత అలంకరింపబడతారు. భగవంతుణ్ణి ఆరాధించి మీరాబాయి ద్వారకలోనున్న శ్రీ శ్శఫ్టమూర్తి విగ్రహము లో లీనమైంది. అదే విధముగా ఆంధ్రాష్ట్ర శ్రీరంగములో వేంచేసియున్న రంగనాథస్తోమి విగ్రహంలో లీనమైంది. అనేకమంచి మహాత్మలు తమ ఎముకలు అలగేలా సమాజమునకు సేవచేసి పరమాత్మలో లయమైనారు. ఎన్నో శాస్త్రములను పరించి, అర్థము చేసుకొని, ఆచరించుట పలన శ్రీ అరుణిందుడు మహాయోగి అయి

నాడు, శాస్త్ర పురస్కారము వనల ఏకాగ్రత కుదురుతుంది. ఏకాగ్రత లేనివాడు ఏదీ సాధించలేదు. శాస్త్రమును తెలుసుకోవాలని అనుకుంటే చాలరు - దానికోసము ప్రయుత్తము చేయాలి. భోగమునకు అలవాటువడిన వాడు శాస్త్రమును పరించలేదు - పరిణితుడు కాలేదు. శాస్త్రపరిచయము లేనివాడికి బుధిధర్మము, యొగిధర్మము తెలియదు. శాస్త్రమును పరిశీలించి, పరిశోధించి, మన హృదయమును తడుపుకొని అందులో దోషములు గనుక ఉంటే వాటిని బయటకు తీసి, వాటిని మంటపట్టవలేను. ఈ భూమి మీద ఉండగా మన జీవితమును సుక్ష్మసియోగము చేసుకుంటే ముక్కి పొందవచ్చును.

మనకు పొట్ట ఉంచి. కనుక తిండి అవసరము. ఆ తిండి కోసము ఏదో ఒక వ్యక్తిని చేసుకోవాలి. అందువలన వ్యక్తి విద్యలన్నీ పొట్టకు పరిమితమై వున్నది. వ్యక్తి విద్యలు అశాంతినుండి మనల్ని విడిపేంచలేవు. ఏ విద్య అయితే మనల్ని అవిద్య నుంచి విముక్తి చేస్తుందో - అదే నిజమైన విద్య - అదే ఆత్మవిద్య! ఆత్మ నిజం! దానిని మనము నమ్మకపోయినా అది ఉంది. లోకము సిఱమువలె కనిపిస్తున్నది - కాని ఆత్మనుభవములో అది అద్యశ్శమహాతుంది. శాస్త్రములో ఆత్మ లేదు. కాని,

మున వ్యాదయుషులో స్వయయుగా ప్రతాశిస్తున్న ఆత్మను తెలుసుకొనుటకు శాస్త్రము సహాయపడు తుంది.

ల్రీక్యాప్ పరమాత్మ గీతలో ఎంతో ప్రేమతో ఎన్నో విషయములు చెప్పాడు. ఏది చేయాలి - ఏది విడిచి పెట్టాలి అను విషయము గీతలో వివరముగా చెప్పబడి నది. గీతాశాస్త్రమును ఆశ్రయించి, అందులో చెప్పబడిన మాటలకు అనుగుణముగా జీవిస్తే మనస్సు - తెలుపు అవుతుంది. గీత మీద మమకారం పెంచుకుంటే - లోకముల్నిద ఉన్న మమకారం తగ్గుతుంది. వ్యాదయుషులోనున్న శోకము హలించివేశితుంది. గీతను గులించి చర్చించుతోండి. అందులో చెప్పిన మాటలను మోసుకుతిరగండి. శత్రీని అసుసలించి ఆచలించండి. గీతా తాత్పర్యమును అర్థము చేసుకొనుటకు మన బుద్ధికి బలము సలవేదు. కనుక గీతా చార్యునిపట్ల ప్రీతిని పెంచుకుంటే - గీతను అర్థము చేసుకునే బుద్ధిని, అందలి విషయములను ఆచలించే శత్రీని ఆయనే మనకు ఇస్తాడు. ఏదిమంది - ఏది చెడు అను విషయమును శాస్త్రమును ఆధారము చేసుకొని సిర్ఫయించుతోవణి. ఏది చెడ్డదో మనకు తెలిస్తే దాని ఆకర్షణ నుండి మనము శాస్త్ర సహాయ

ముతో, దైవ సప్తాయుముతో, గురువు సప్తాయుముతో బయలీకి రావచ్చును. గీతను శ్రద్ధగా అధ్యయనము చేస్తే - వివేకము కలిగి, మానసికముగా ఎదుగుతారు. కనుక అనుభినము గీతా పరనమునకు ఒక గంట తేటాయించుకోండి. అణ్ణాన సముద్రమును దాటుటకు గీతాశాస్త్రము మనకు ఓడవలె ఉపయోగపడుతుంది. గీతా విద్యార్థికి బూటుకపు మూటులతో, ములికి మూటుల తో పని ఉండదు. గీతలో చెప్పిన యోగ మార్గము మీకు కష్టముగా కన్నించినా ఆచరించుట మానకండి. గీతామూతను పూజించండి. గీతా జయంతిని జరపండి. మీకు గీతార్ఘంథము లేకపోతే వెంటనే కొనండి. "మన నుదుటవ్వాత బాగులేకపోతే గీతార్ఘంథము మన చేతికి రాదు" అన్నారు మహార్షి మాతయాజన్మిముల వారు. "భారతము మద్భూతో భగవట్టిత ఉంది గనుకనే అది మహాభారతము అయింది" అన్నారు శ్రీ మధ్వ చార్యులవారు. గీతకు వ్యాఖ్యానము ప్రాసీ, ప్రచారములోనికి తీసుకువచ్చిన ఆదిశంకరాచార్యులవారికి మనము ఎంతో బుఱపడి ఉన్నాము.

దేహము చూట్లూ, ఇంద్రియముల చూట్లూ, అహంకారము చూట్లూ తిరిగుతూ కాలము వ్యధా చేయకండి. అన్ని యోగములు జ్ఞానముతో లయివుం

తాయి. ఔన్నికి రాగదేవములుండువు). అందుకే ఔన్ని సమక్షములో ఉంపుతుంచున శాంతిని, అల్పాకికమైన ప్రశాంతిని అనుభవించవచ్చును. తనుక శ్రద్ధగా శాస్త్రాన్ని పరించండి - ఏమి కివేకాన్ని పెంచుతోండి - ఔన్ననులుకుండి - తలంచుండి.

“నేను ఎంతకాలమైతే జీవించి ఉంటానో - అంత కాలమూ నేర్చుకుంటూనే ఉంటాను” అని శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అంతటివారన్నారు.

8. తపస్సు:

శరీరమును శిఖించి శరీరమును స్వాధీనము చేసుకోవాలి. వాక్యమును నియమించి వాక్యమును స్వాధీనము చేసుకోవాలి. మనస్సును నియమించి మనస్సును స్వాధీనము చేసుకోవాలి - అదే తపస్సు!

గీతలో 17వ అధ్యాయములో తపస్సును గురించి భగవంతుడు మూడు శ్లోకములు ఇర్చు పెట్టాడు. శాలీరక తపస్సు అని, వాచక తపస్సు అని, మానసిక తపస్సు అని - మూడు విధములగు తపస్సు లను గురించి వివరించాడు.

దేవతలను పూజించుట, పెద్దలను గొరఱించుట,

సన్నార్థములో ప్రపట్టించుట, శలీరమును శుయగా ఉంచుకొనుట, ఇతరులను హింసించకుండుట, ఇతరులను మోసగించకుండుట, ప్రతములలో కెల్ల మహా వ్రతమైన బ్రహ్మచర్య ప్రతము విషించుట - ఇవి శాలీరక తపస్సు అని భగవంతుడు చెప్పిందు.

ఇతరులకు భయము కలుగజేయకుండుట, ఇతరుల మనస్సును నోపిర్చిచకుండుట, సత్యమును పలుకుట, హితవుగా మితముగా ప్రీయముగా మాటు లాడుట, శాస్త్రములను పరించుట, మంత్రమును జపించుట - ఇవి వాచక తపస్సులని భగవంతుడు చెప్పిందు.

మంచి మనస్సు కలిగియిండుట, మనో నిర్వహమును సాధించుట, సతల జీవులకు మేలుళోరుట, నిరంతరము ఆత్మను ధ్యానించుట, పవిత్రత కలిగియిండుట - ఇవి మానసిక తపస్సులని భగవంతుడు చెప్పిందు.

“నేను అను తలంపు ఎక్కడ వుడుతుందో చూడు - అక్కడే మనస్సు లయిస్తూరాబి - అదే తపస్స!” అని చెప్పిరు శ్రీ రఘుశాచార్యుడు.

మనము అంటున్న “నేను” దేహగతమైనది. ఈ దేహగతమైన “నేను” నుండి, ఈ అహంకారగతమైన “నేను” నుండి విడుదల పొందుటకు చేయు

ప్రయత్నము కూడా తపస్సే! మనముగాని దేహము, మనముగాని మనస్సు మనమని అనుకున్నంత మాత్రము చేత అది వాస్తవముగాదు. మనము ఎవరు గానున్నామో అట్టి ఆత్మ అహంకారముకాదు. ఆత్మ అరూపమే! అట్టి ఆత్మానుభవమును, ఆత్మ నిష్పత్తిను ఏందుకు చేయి ప్రయత్నమే తపస్సు రూపము నశించినవ్వటికి దానిలి ఆధారముగానున్న ఆత్మ నశించదు. యిజ్ఞభావనతో పనిచేస్తే దేహాబుద్ధి నశించి ఆత్మాబుద్ధి కలుగుతుంది. ఆత్మానందముతో సమానమైన ఆనందము లేనేదేదు. ఉన్న వస్తువును ఉన్నట్లుగా గ్రహించి, లేసి వస్తువును లేనట్లుగా తెలుసు కొనుటయే తపస్సు యొక్క ప్రయోజనము. తపస్సు చేసి మనస్సులోనున్న బలహీనతలను ఏణిట్లకుంటే ధ్యానము కుదురుతుంది. జ్ఞానము కలుగుతుంది.

మనకు వచ్చే తలంపులలో "నేను" అను తలంపు ప్రథమ తలంపు, ప్రధాన తలంపు. ఈ "నేను" అను మొదటి తలంపుపైనే ఈ సమస్త సృష్టి ఆధారపడి యిస్తుది. ఈ వెయిదటి తలంపునే అహంకారమని అంటారు. టిసినే వేదాంతపరిభాషలో కారణ శలీరమని అంటారు. ఈ కారణ శలీరమును తపస్సు చేసి తెంపు కుంటే సంసారములో సిరము లేదని తెలుస్తుంది.

ఈ నేను - దానికి వచ్చు మిగిలిన తలంపులు కలిసి మనస్సు అయినది. "నేను" అని మన మనస్సు అంటున్నది. మనస్సు యెఱక్క వుట్టుచోటును తెలుసుకునే వరకు సత్యము తెలియదు - మనిషి బరదములో నుంచి బయటపడలేడు. "నేనెవడను?" అని విచారణ చేసి, ధృష్టవృత్తి నుంచి మనస్సును అడ్డ గీంచి, దాని పుట్టుచోటైన హృదయములో మనస్సును సిలబెట్టి ఉంచగలిగితే తత్త్వము వ్యక్తమౌతుంది - జ్ఞానము కలుగుతుంది. భగవంతుని స్వరూపమును విందుటయే తపస్సు యెఱక్క ప్రయోజనము.

తపస్సు యెఱక్క గొప్పతనమును గూళ్ల వేదము లలో చర్చితచర్చణముగా చెప్పబడినది. సిద్ధార్థుడు తపస్సు చేసి బుద్ధుడైనాడు. బుద్ధుని జీవితములో తపచ్ఛర్థ ముఖ్యమైన అంగము. తపస్సు చేత బుద్ధుని హృదయము శాంతితో సిండినది. అందువలన ఆయన లోకమును ఎంతగానో ప్రేమించగలిగాడు, కోలకలను త్యజించగలిగాడు. కోలకలు వున్నవాని హృదయము నుండి దయ, నీణుభూతి, ప్రేమ ప్రవహించవు. దూఃఖము వాడి శరీరమును కాళ్లివేస్తుంది - మనస్సును కలచివేస్తుంది. తపస్సు చేసి దూఃఖములేసి స్థితిని విందవచ్చును.

ప్రహ్లదుడు భగవంతుట్టి స్తులంది స్తులంది ఆయన నీామీష్వమును విందగిలాడు. గణపతి శాస్త్రారు చేసేన తపస్సుకు ఘలితముగా శ్రీరఘుణ దేవుడు గురువుగా అభిందినాడు.

తపస్సు మనస్సును శుద్ధిచేస్తుంది. శుద్ధివలన సేద్ధులు వస్తుయి. సేద్ధులన్నిటిలోను ఆత్మ సేద్ధికి మించి న సేద్ధిలేదు. ఇతర సేద్ధులన్ని స్కాప్సుముతో సమానము. తపస్సు వలన మనస్సుకు స్కాఫ్సుత చేకూలి ఆత్మసేద్ధి కలుగుతుంది. అదియే అన్ని యోగ్యములనొరము.

“నేను” అనునబి లేని స్వానుభవసిష్టయే గొప్ప తపస్సు” అని తపస్సు యొక్క స్కారూపమును గూర్చి భగవాన్ శ్రీరఘుణ మహర్షి సిర్పుచనము చెప్పినారు.

తపిథినము లేకపితో ధనాభిమానముగాని, దేహిభిమానముగాని నిశించవు. తపస్సు చేసి విద్యను విందవచ్చును. ధనమువిశియినా, సుఖమువిశియినా, కీర్తివిశియినా - తపస్సు విలువ తెలిసినవాడు తపస్సు నుండి వెనుకకు మరలడు. ఎన్ని విఫ్ఫుములు ఎదురైనప్పటికీ తొసిక మహారాజు తపస్సు చేసి చేసి బ్రహ్మబుటి విశ్వామిత్రుడు అయినాడు - స్ఫుర్పికి ప్రతి స్ఫుర్పి చేయగిలాడు. తపస్సునకు అనొధ్యమైనదంటూ ఏదీ లేదు.

1. ఆర్జువమ్:

అంటే న్యాయమైన మార్గములో నడుచుకోవాలి. బుఱజువర్తనము కలిగి ఉండాలి. కపటము లేకుండా జీవించాలి.

న్యాయమైన మార్గములో నడుచుకుంటే, సహజమైన మార్గములో నడుచుకుంటే, సరళమైన మార్గములో నడుచుకుంటే, స్వచ్ఛమైన మార్గములో నడుచుకుంటే - ఇంద్రియములు స్వాధీనములోనికి వస్తాయి.

వినయమును విడిచిపెట్టకండి. భగవంతుని పాండాలను సేవించండి. భగవంతుడు సర్వజ్ఞుడు. మన తలంపులకు సింగ్లిగా వున్నాడు. ఆయనను మనము మొసగించలేము. స్వచ్ఛమైన, సుందరమైన మార్గములో ప్రయాణము చేసే వాడికి మాత్రమే పరమ శాంతి లభ్యమనోతుంది. శాంతిలేని వాడికి సుఖము లేదు.

మంచివారిని గౌరవించి, ఆదరించి, వారితో సహవాసము చేస్తుంటే కపటము లేని స్థితిని పొంద వచ్చును. ఆధ్యాత్మిక వికాసమునకు మంచితనము పునాది వంటిది. మంచిని ప్రేమించలేకపోతే ఆత్మ అనుభవములోనికి రాదు. ఎదుటి వారిలోని దోషములను వెదతినట్టే - మనలోనున్న దోషములను మనము

చూచుకుంటే - తాలత్తమములో అని తొలగిపెణ్ణాయి, నీష్టద్ధి దంతనలేని జీవితములో ఎదుగుతాము, నిష్టపటముగా జీవించుటకు అలవాటు పడతాము. బుజమార్గములో నడుచుకునేవాడు ప్రత్యేకమైన గౌరవాలను గాని, కీర్తినిగాని తాండ్రించడు. బుజమార్గములో లేనివాడు భోతిక పదార్థముల మీద ఆధార పడి - వాటికి అతితముగానున్న బ్రహ్మ పదార్థమును వాడు గుర్తించలేదు.

ఖిదైతే మన ప్యాదయుములో ఉండో - అదే చెప్పాలి. ఖిదైతే చెప్పుతున్నామో - అదే చేయాలి. మనస్సు, మాట, చేత - ఈ మూడూ ఒకటిగా వుండాలి - అదే ఆర్ఘ్యమ్! అలా నడుచుకుంటే మన ఇంద్రియ ములు మన స్నాధీనములోనికి వస్తాయి. స్నాధీనమైన ఇంద్రియములు కలవాడికి ఈ సృష్టిలో నీధించలేనిది ఏముంది?

10. అహింస :

ఏ జీవులనూ హింస పెట్టుకుండుటయే అహింస.

ఎదుటివారకి ఉపకారము చేస్తే అని అహింస - అపకారము చేస్తే అది హింస. కష్టాటులలోనున్న వారిని చూసి మీకు సంతోషము తలజునుతుంటే - మీరు

అప్పించించి విధానానికి ఇంతా అలవాటు పడులేదని గుర్తు.

మనము మనస్సుతోగాని, మాటతోగాని, దేహముతోగాని ఎవరినీ బాధపెట్టుకూడదు. ఎదుటి వారిని బాధ పెడితే పరిణామములో మనము బాధకు గుర్తికాక తప్పదు. ఎదుటివారికి అపకారము చేస్తే మనము అపకారానికి గుర్తికాక తప్పదు. ఎదుటి వారికి ఉపకారము చేస్తే మనము ఉపకారము పొందుతాము. ఈ జన్మలో మనము చేసిన పనులే మరుజన్మలో మంకు ఎదురుపన్నాయి - ఇది ఈశ్వరుని చట్టం! ఎవరికి తెలియకుండా మీరు ఎంతో రహస్యముగా చేసిన హింసా కార్యములు ఏనాటికైనా పెలుగులోనికి వన్నాయి. కర్మంత్రియములతో మనము చేసిన కుచేష్టలు వాసనలుగా మారి, అజ్ఞానమును పెంచి, భవిష్యత్తులో అనేక నీచ జన్మలకు కారణమవుతాయి. అప్పింసను పిలికి వాళ్ళ బోధించలేరు - ఆచరించలేరు. అప్పింసను జీవితములో ఒక భాగముగా చేసుకొనుటకు దైర్ఘ్యము అవసరము.

మానవుడికి తన తోటివారు పెట్టే హింసకంటే తన రాగ ద్వేషిలు, కామక్రోధాలే అతనిని ఎక్కువ హింసకు గుర్తిస్తున్నాయి. బయటనున్న శత్రువుల కంటే తన అంతఃపరణములో నున్న దోషములే అతనికి

శత్రువులుగా పరిణమిస్తున్నాయి. స్వాధీన సౌభాగ్యములు వలన, సత్కారములు నిరంతరము ధ్వనించుట వలన అంతఃకరణము బాగుపడుతుంది. అంతఃకరణమును బాగుచేనుకొనుట కంటే కుంచిన కిర్ధులేదు. సౌభాగ్యకుడికి అపోంగిసి ప్రతము, బ్రహ్మచర్య ప్రతములు ముఖ్యమైనవి.

పోంస వలన పోంస పరిష్కారము కాదు. పోంసకు అపోంస మాత్రమే పరిష్కారము. పోంసకు అలవాటు పడిన నరుడు ఆరోజుకారోజు పోసు స్థితికి దిగజాలి, నరరూప రాత్రసుడోతాడు. పోంస వలన మిగిలేది పాపము మాత్రమే. అది భవిష్యత్తు జన్మలలో ఎదురోతుంది. అపోంగిసి మానవుడికి నిజమైన అలంకారము.

అపోంగిసి సిద్ధాంతమును ఆధారముగా పెట్టు తొని జీవించిన వాలలో గొతమబుద్ధుడు అగ్రగణ్యుడు.

మన జాతిపేత గాంధీజీ అపోంసను ఆయుధముగా తీసుకొని మన దేశమునకు న్యారాజ్యమును సౌభాగ్యం పెట్టారు.

II. సత్యం :

విభి సత్యం? అత్య సత్యం! సత్యమే ఈ లోకాన్ని నడిపిస్తున్నది. ఈ లోకానికి ఆధారముగా ఉన్నది. పర లోకాలకు ఆధారముగా ఉన్నది, దేవతలకు ఆధారముగా ఉన్నది, మీకు ఆధారముగా ఉన్నది, నాకు ఆధారముగా ఉన్నది, పరమేశ్వరుడికి ఆధారముగా ఉన్నది - సత్యమే.

సత్యానికి మించిన మతము లేదు. సత్యానికి మించిన కులములేదు. సత్యానికి మించిన జాతి లేదు. సత్యానికి మించిన వస్తువు లేదు. సత్యానికి మించిన జ్ఞానములేదు. సత్యానికి మించిన దేవుడు లేదు.

సత్యాన్ని ఎవడు ప్రేమిస్తున్నాడో, సత్యము కోసము ఎవడు జీవిస్తున్నాడో, సత్యము కోసము ఎవడు మరణిస్తున్నాడో, సత్యము కోసము ఎవడు తన సర్వాన్మాన్మిధారపణిస్తున్నాడో - వాడికి సత్యము దర్శనమిస్తారటి.

సత్యాన్ని చెప్పమని, ధార్మాన్ని ఆచరించమని మన వేదము బోధిస్తున్నది. సత్యముపట్ల మనము ప్రీతిని ఏంచుకోవాలి. సత్యాన్ని అభ్యసించుకు నేర్చుకొనుటయే నీాధన. సత్యము కోసము సర్వాస్తము త్యాగము చేయుటకు సిద్ధపడిన జీవాత్మ పరమాత్మ అవుతుంది.

సత్కానికి మరోపేరే భగవంతుడు! సత్కామును, ధర్మమును పూర్తిగా ఆచరించలేకపోయినా కనీసము వాటిని గొరవించుట అయినా మనము నేర్చుతోవాలి.

సత్కామే ఆనందం, సత్కామే తివం, సత్కామే సురదరం, సత్కామే శాంతి, సత్కామే హౌనర్! దేసిని దాచిపెట్టినా, దేసిని విాతిపెట్టినా, దేసిని కాళ్ళి బూడిద చేసినా - సత్కాస్ని దాచలేము, సత్కాస్ని విాతిపెట్టలేము, సత్కాస్ని బూడిద చేయలేము. సత్కాము యొక్క విలువ, సత్కాము యొక్క బరువు మనకు తెలియకపోవుటకు కారణము - వింపమే! విపే జ్ఞాని కాలేదు.

12. అక్షోధ :

పలస్తితులు ప్రతికూలముగా ఉన్నప్పటికీ కోపము లేకుండా ఉండుట అక్షోధము.

ఎందుకు కోపాస్ని దూరముగా విడిచ పెట్టాలి? తరచుగా కోపానికి గురి అవుతుంటే దుష్టమునకు లోనెతాము. కోపము అగ్ని పంచిది. అది శలీరమును, మనస్సును దహించి - శలీరక, మూనసిక అనారోగ్యమునకు గురి చేస్తుంది. మీకు కోపముంటే అది మీకే నష్టము - మీరు జ్ఞానానికి దూరమైవేతారు. శాంతికి దూరమైవేతారు. మోజ్ఞానికి దూరమైవేతారు.

భగవంతుడికి దూరమైపోతారు. అందుచేత కోపిన్ని విడిచి పెట్టమని భగవంతుడు చెప్పితున్నాడు.

శోలికకు మరో రూపమే కోపము. శోలిక నెరవేర కపణితే కోపము వస్తుంది. శోపమును తొలగించు కోకుండా అశ్రద్ధ చేస్తే భవిష్యత్తులో అనేక కష్టానష్టముల లకు గులతావలసి వస్తుంది. శోపము వలన మొత్తములు వికారమవుతుంది. హృదయము కుళ్ళపోతుంది. కాము క్రీధములు అంటువ్యాధుల వంటివి. వాటిని మంగులు మూత్రములతోను, చెలి జ్వరముతోను పెంచుచ్చును. కోపము వలన మనోనిర్పాపులు నొండ్రపడదు. శోపమును ముళ్ళంచుకొనుటకు ఉపాసన, ప్రార్థన అవసరము.

ఎవరి సస్నీధానములో కూర్చుంటే మన కోపము చల్లాలపోతుందో, ఎవరి సస్నీధానములో కూర్చుంటే మన దేహస్ని, ఇంక్రియాలను కూడా మర్మపోతామో, ఎవరి సస్నీధానములో కూర్చుంటే ఈ రాగద్వేషాలు, కాము క్రీధాలు వాటి సత్కిని కోల్పోతామో - అటువంటి మహానుభావులను మనము ఆశ్రయించాలి.

గాఢసిద్రులో నుండగా మనకెవ్వలకి కోపములేదు - ఎందుచేత? కోపము కూడ ఒక తలయే! గాఢ సిద్రులో గ్రహించటానికి విషయాలు లేవు. మరల మొలుకువరాగానే - “నేను” అను తలంపు ఉదయి

స్తుంధి. గ్రహించబడానికి విషయాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఇంద్రియాలతో వాటిని గ్రహించి మనస్సులోకి పంపి స్తున్నాము. మనస్సుకున్న పూర్వపు అలవాట్లను బట్టి కోపతాపిలకు గురి అవుతున్నాము.

చేప నీటిలో ఎదురీదినట్లు - మన మనో ప్రవాహసికి మనము ఎదురీది, దాని మూలమైన ఆత్మను సూక్ష్మబ్యాధిచేత గ్రహించాలి. ఆత్మ సుఖము చేతికి అందేవరకు ఏ జీవుడూ కోపతాపిలా నుంచి బయట పడలేదు. కోపకారణము ఉన్నప్పటికీ ఎవర్లకైతే కోపము రాదో వాడి మనస్సు ఆత్మకారము చెందు తుంది. అప్పుడు మనము కోపిస్తే జయించినట్లు.

ఒన్న ఒన్న విత్తులు తొందరగా వేడెక్కుతాయి. అదే విధముగా ఒన్న మనస్సులు గలవారు తొందరగా కోపిసికి గురి అవుతారు. అల్పత్వము పెలగి అనాగలక జీవితానికి అలవాటు పడతారు. కోపము ఆరోగ్యానికి హసి చేస్తుంది. ఆర్థిక నవ్వాన్ని తీసుకువన్నుంది. గొరవాన్ని విడుచేస్తుంది. సమాజములో అశాంతిని పెంచుతుంది. కోపమును త్వజించిన మనస్సు తనకు తాను మేలుచేసుకుంటుంది - మనస్సుకు స్వస్థత చేకూరుతుంది. స్వస్థత లేని మనస్సు ఆత్మను ధ్యానించ లేదు. కనుక అన్ని విధములా ప్రయత్నము చేసి కోపము

నటు దూరము కొవలెను.

కోపము వచ్చినప్పుడు హౌనమును అలవాటు చేసుకొనుట మంచి. హౌనము యెఱక్క ప్రాముఖ్యత తెలిసిన వాడికి మాధవుడు దొరుకుతాడు.

13. త్యగం :

మనము పనిచేసి ఫలితాన్ని సమాజమునకు సమర్పించుటయే త్యగము. త్యగము పవిత్రతను చేకూర్చిపెడుతుంది. పవిత్రుడికి ఈ లోకములో పాంద టూనికి ఏముంది?

నరుణి రూపములో సుస్నేహాడు కూడా నారాయణ ఐదేనస్త భావనతో పనిచేయాలి. మనకు వచ్చే ఆదాయములో కొంత భాగమును సమాజ శ్రేయస్సు కోసము సమర్పించాలి. త్యగము దేహ భావనను పోగిట్టి పరమాత్మ లో తాదాత్మము చేకూర్చుతుంది. త్యగి ఏ ఇతర సహాయములు అక్కరలేకుండగనే స్వతంత్రముగా మోత్తమును పాందగలడు.

దుష్ట స్నేహములను, దురభ్యసములను, దుర్వా సనసలను సమూలముగా విడిచిపెట్టట కూడా త్యగమే! మనకున్న దానిని ఎదుటివాలికి ఇచ్చుటయే త్యగము

కూడు - మునకు అవసరము లేని వస్తువులను ఎద్దుటి వారు ఇచ్చినా స్థితిలించకపణిపుట కూడ త్యాగమే! మునకున్న దానిని ఎదుటివాలికి ఇచ్చేటుప్పుడు ఆడంబ రము లేకుండా, ప్రచారము లేకుండా ఇస్తే మరియేళ్ళరు ని అనుగ్రహిసికి ఏంత్తులోతాము.

దేహానసనను, లోకవానసనను త్వజించుట కూడా త్యాగమే! దానినే సన్మానముని కూడా అంటారు. భోగదృష్టి కూడా లోకవానసలో ఒక భాగమే.

మునకు జ్ఞానము కలుగకుండా అడ్డు వస్తున్న వ్యక్తులను, వస్తువులను విడిచి పెట్టుకు కూడా త్యాగమే. దుస్సాంగత్యానికి దూరముగా వుంటే బ్రహ్మనుభవము పాందుటకు అర్థత చేకూరుతుంది. అహంతారమును త్యాగము చేస్తే బ్రహ్మనుభవము కలుగుతుంది. సర్పత్తా వ్యాపించియున్న బ్రహ్మము మన హృదయములో కూడా ఉంది. తానీ, మునకు బ్రహ్మనుభవము లేకపణిపుట పలన బాహ్యంగా భగవంతుట్టి వెదకుటకు ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. భేద భావనను సమూలముగా పెకలించకపణిపే బ్రహ్మనుభవము కలుగదు.

దైవము కోసము, ధర్మము కోసము విభీషణుడు తన అన్నగారైన రావణాసురుట్టి విడిచి పెట్టాడు. సిర్వాణ స్థితిని పాందుటకు గొతముబుద్ధుడు తన రాజుస్తున్న

త్యాగరం చేసి, ఏకఱంతవానొనిలి పెళ్ళాడు. అనేక మరిటి మహానుభావులు దైవము కోసము నొమూన్చు ధర్మము లను పరిత్యజించారు. సత్యాన్మేషణ వ్రిందాంబించే వరకు అజ్ఞాన నాశనము ఆరంభము కాదు. వైరాగ్యము లేసి తపస్సు వలన బ్రహ్మానుభవము కలుగదు.

ప్రతిఘలాన్ని ఆపేషించి చేసే పని త్యాగము కాదు. అది వ్యాపారమౌతుంది. క్రయ విక్రయాలకు అలవాటు పడిన మనుషులకు త్యాగము గులంచి ఏకు తెలు స్తురించి? న్యార్థమే పరమార్థముగా పెట్టుకొని జీవించే వాడికి భక్తిరుచి ఏకు తెలుస్తుంది? ఇంద్రియ విలాసమును నిరోధించిన వాడే సిజమైన త్యాగి. త్యాగి నిరంతరమూ బ్రహ్మానందములో మునిగి ఉంటాడు.

14. కాంతి :

జీవితములో కష్టసుఖాలు, లాభసుఖాలు సంభవించినప్పటికి కాంత దిత్తమును పారిగొట్టుకోికూడదు - సిర్పికారముగా ఉండగలగాలి.

మనన్న అణిగి వున్నప్పుడు కూడా మనకు కాంతిగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. కానీ, ఎవరైనా మనకు ఇష్టములేని మాట అన్నప్పుడు, కష్టము కలిగించే పని చేసినప్పుడు - చెరువులో ఉన్నరాయి విసిలతే కెరటులు

వచ్చినట్లు - వెంటనే మన మనస్సులో వికారము పుడుతుంది, తిథిపము వన్నుంది, శాంతి పోతుంది. జీవితములో ఒడిదుడుకులు వచ్చినప్పటికీ - ఒడిదుడు కులు రాకముందు ఉన్న స్థితిలో ఉండగలగాలి. మనన్న విజ్ఞయభిన్నస్సరత కాలమూ ఏ మనిషీ శాంతిగా వుండ లేదు. మనో నాశనమైనప్పుడు మాత్రమే శాశ్వతశాంతి చేకూరుతుంది.

మన మందరముగా శాంతినే తిథిరుకుంటున్నాము - అశాంతిగా మాత్రం ఎదురుకు ఉండకూడదు? మన స్వరూపమైన ఆత్మ - శాంతి స్వరూపము, సుఖ స్వరూపము, ఆనంద స్వరూపము. శాంతి అనేది ఆత్మ యొక్క స్వరూపమేగాని - ఆత్మ యొక్క గుణము తాదు. గుణము అనేది మనస్సు యొక్క పరిధిలోనిది. మనకు తెలియకుండానే మన స్వరూప సుఖాన్ని మనము తిథిరుకుంటున్నాము.

ఆత్మ విచారణ వలన మనస్సుకు ఉపశమనము కలుగుతుంది. సిరంతరము ఆత్మను ధ్యానము చేయుటవలన మనస్సులో నున్న లిథిపములు రాలి పోయి శాంతి చేకూరుతుంది. జీవితము సిగ్గుపై పరీక్ష లాంటిది. మనో సిగ్గుపాము లేనివాడు చిత్త శాంతిని సింధించలేదు. శాంతిలేని జీవితము వ్యర్థము. శాంతి

లేనివాడు విషపముతో పొరిండులేదు. విషపమే అశాంతి రూపములో వస్తున్నది. అనుత్థము నుంచి ఎవరైతే విడుదల పొందుతున్నారో - వారు మాత్రమే శాంతి స్వరూపులోతారు.

ఆత్మ విచారణ శాంతినిస్తుంది - లోకవిచారణ అశాంతినిస్తుంది.

15. అప్రిషన్స్:

ఇతరుల దోషములను వెల్లడి చేయకుండుటను అప్రిషన్స్ అంటారు. కొండెములు చెప్పే దురలాపాలు ఉన్నవాడికి భక్తి భావన కుదరదు, తోటివారికి ఉపయోగదపలేదు. ఈ లోపమును సాధన చేసి తొలగించుతో లేకపోతే విపరీతమైన తప్పనప్పములకు గురుకావలనే వస్తుంది. భగవంతుడిని గురించి స్వరణ చేస్తే అయితే కరణము శుద్ధి అవుతుంది - ఎదుటివార లోపములను వెదకుతుంటే అంతకరణము మిలిగుపోతుంది.

సాటి మనిషిలో లోపిలను చూస్తున్న మీరు ఎంత వరకూ పవిత్రులు? మీలోను - ఎదుటివార లోను ఈశ్వరుడు సమానముగానే ఉన్నాడు. ఎదుటివారలో ఏ బలహీనత మనకు కనిపొస్తున్నదో - దానికి సంబంధించిన సంస్కృతము మనకు కూడ తెలియు

కుండా మనలో కూడా దాగివుంది. మన ముఖములో లేని అయితము మన ప్రతిబింబములో తనబడదు. అదే విధముగా మీరు పవిత్రులు కాన్సప్పడు లోకములో కూడా మీకు పవిత్రత తనబడదు. తనుక రుణాన్నేషణ విడిచపెట్టి మీరు పవిత్రులగుట తోసము ప్రయత్నిం చండి. సంస్కరణను మీ దగ్గర నుంచే ప్రారంభిం చండి. మిమ్ములను మీరు సంస్కరించుకొని - మీరు ఎదుటి వారిని సంస్కరించండి. వారిని బలవంతులు గా తీర్చి బిర్దండి. విమర్శ కంటే సంస్కరణ మంచిది. కూల్చుట కంటే సిర్పించుట మంచిది. మిమ్ముల్ని మీరు సంస్కరిం చుకొనుకుండా మీరు లోకమును సంస్కరించలేరు. మీరు ఎంతవరకూ ఉన్నతులో, ఎంత వరకూ పవిత్రులో - అంతవరకూ మాత్రమే నింటి సమాజానికి మీరు ఉపయోగపడగలరు.

మంచిని చూస్తూ, మంచిని చేస్తూ, మంచిని మాట్లాడుతూ, మంచిని స్వరిస్తూ, మంచిని జపిస్తూ, మంచిని పూజిస్తూ, మంచిని ధ్యానిస్తూ, మంచిని సేవిస్తూ మీలోనున్న అపవిత్రతను తోలగించుకొనుటకు సిండు మనస్సుతో వసిచేయండి. సహాజంగా జీవించుట కంటే ఉదాత్మమైన సంస్కరణ లేదు. మీ దేహమును చంపగలరు గాని - మీలోనున్న పవిత్రతను

ఎవరు చంపగలరు?

సత్యరుషుళ్ళి గౌరవించేవాళ్ళు అతని పుణ్యానికి వారసులొతారు - అగ్నారవపరచేవాళ్ళు అతని ప్రారథ ములో నున్న పాషాణి పంచుకుంటారు. కృతిము జీవితము వలన మానవుడు ఆరోజుకారోజు అపవిత్రుడై చీకటి లోకాలలో పడతాడు.

“చాకలి వాడికి బట్టలమీద తోపముగాని, ద్వేష ముగాని ఉండదు. వాటిని సుభ్రథేయుటకు మాత్రమే రాతమీద ఉతుకుతున్నాడు. అదేవిధముగా భగవంతు డు బాధల రూపములో వద్దు భక్తుని హృదయములో నున్న లోపములను బయటికి లాగి కాలుస్తాడు” అన్నారు అరుణాచలములో నివసించిన ‘గుహనమశిశ్చ వాయు’ అనే సిద్ధపురుషుడు.

మీకు శాంతి కావాలంటే తొండెములు చెప్పే అలవాటును విడిచిపెట్టండి.

16. దయ భూతేషు:

అంటే అన్ని ప్రాణిలయందు దయ కలిగి ఉండ వలెను. దయ దైవిగుణము. దయగల హృదయమే భగవంతుని నిలయమని మహార్షి శ్రీ మశయుజు

నొయిమివారు అనేవారు.

దయాగుణము వలన వీంపవు తగ్గుతుంది - జ్ఞానము కలుగుతుంది. గౌతమబుద్ధుడు దయకు ప్రతి రూపము. నంకుచిత ప్యాదయులకు దయ యెఱక్క ఛెస్తుత్తము అర్థముకాదు. దయ అనే గుణము వలన మానవుడు తన చైతన్యాంశాయిని పెంచుతోగలడు. నొటి ప్రాణులపట్ల మనము దయ చూపిస్తే - మనపట్ల దేవుడు దయ చూపిస్తాడు. దయగలవారే ధన్యులు ఈ లోకంలో!

భగవంతునిపట్ల మనకున్న ప్రేమను 'భక్తి' అంటారు. భీనులపట్ల, పేదలపట్ల మనకున్న ప్రేమను 'దయ' అంటారు. దయ ప్రతిఘలాస్తి కోరదు. దయాగుణము మనస్సును సరస్సులించి మహాశ్శోస్తుష్టైన ఆధ్యాత్మిక శిఖిరాస్తి అందుకొనుటకు సహాయ సహకారములను అందిస్తుంది. దయాపుయుడు భగవంతునితో వ్యాపిరము చేయడు. దయాపరుడు తోటి మానవులను గూర్చి ఆలోచిస్తూ తనను తాను మరిచి పోయి అవసరమైతే వాలోసము మరణిస్తాడు. దయగలవాడు మాత్రమే నొమూజిక స్వపూతో పనిచేస్తాడు. నొయిర్థమే పరమార్థముగా పెట్టుకున్న వాడికి దయ విలువ తెలియదు. సిరంతరము తనను గులంచి

మాత్రమే ఆలోచించుకునే వాడి ప్యాదయుములో దయ పూర్తగా ఎండిపోతుంది.

“దీనులను చూసి ఎవరి ప్యాదయుమైతే ద్రవి స్తుంది వారు మాత్రమే మహాత్ములు” అన్నారు నీళ్లమి విఫేకానంద.

అన్ని రసములలోను కరుణారసమునకు అగ్ర నీళ్లము ఇవ్వావచ్చును. యజ్ఞ భావసతో పనిచేస్తే దయుగుణము పెరుగుతుంది.

17. అలోలత్వం :

విషయములు అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ చావల్యము లేకుండా ఉండుటయే అలోలత్వము.

మనస్సుకు వితానము కలగాలంటే, ఇంద్రియాలు నిర్వితార స్థితిని సొధించాలంటే - అలోలత్వాన్ని అభ్య సించాలి. ఇంద్రియములను స్వాధీనము చేసుకొనుటకు, మనస్సును స్వర్గపోంచుకొనుటకు ప్రయత్నము అవసరము. మోక్షము మన ప్యాదయుములోనేఉంది - వోహాము పోతే అది తెలున్నంది. బాహ్య విషయముల నుండి వస్తువుల నుండి ఆకర్షణల నుండి మళ్లంచ బడిన మనస్స మాత్రమే జ్ఞాన సముచ్ఛానకు ప్రయత్నం చేస్తుంది. శీలము లేకుండా

లోలత్వమును అతిక్రమిం చుల్చేము. శీలాన్ని పెంచే విద్య మూత్రమే నిజమైన విద్య.

పరమాత్మ అంతటా వ్యాపించి ఉంది. అయితే దానిని మనమెందుకు దల్చించలేకపోతున్నాము? దానికి చావల్స్టవేం కారణం! చావల్స్టమున్నంత తాలమూ మనము ఉన్న దానిని ఉన్నట్లుగా చూడలేము. పరమాత్మను మనస్సు పరిధిలోగాని, ఇంద్రియముల పరిధిలోగాని ఇమద్దలేము. స్ఫుర్యాప దర్శనము అయ్యే వరకు మనల్ని లోలత్వము విడిచిపెట్టదు. పవిత్రుడు లోలత్వమునకు దూరహరోతాడు - మృత్యువును దాటి పిచితాడు. కాని విషయలోలుడు చావుచేతిలో నుంచి బయటపడలేడు. విషయచింతన ఉన్నంత తాలము అజ్ఞానము మానవుణ్ణి చుట్టుకొని ఉంటుంది. నిర్వి కారంగా ఉండుటకు సమాధిస్థితిని పొందాలి.

లోలత్వము నుంచి బయటపడటానికి - సజ్జన నొంగత్వము చేయాలి, శాస్త్రాన్ని ప్రశ్నణము చేయాలి, జపము చేయాలి, ధ్యానము చేయాలి, ఆత్మ చింతన చేయాలి. మనస్సును మార్కు చేసుకొని విషయముల నుండి మరల్చి - ఆత్మ వైపునకు గురి పెట్టాలి. ఆత్మను దల్చించే వరకూ మనస్సు చలిస్తూనే ఉంటుంది.

శ్రీకృష్ణ చైతన్యుని ఇంద్రియ నిర్గంధు పరీక్షిం

చూటకు అతని గురువు చైతన్యుని నాలుక మీద పంచ దారను వేస్తే - ఒక్క అఱువు కూడ తడితాలేదట! అటీ ఇంద్రియ సిగ్రహమునకు సిదర్శనము. భక్తి సహాయు ము లేకుండా ఇంద్రియములను జయించలేము.

18. మార్గవం :

మార్గవం అంటే మృదుత్వము. మృదుత్వము - క్రూరత్వము ఇవి రెండూ ఒకే చోట ఉండవు. కొంత మందికి మృదుత్వము, స్థాపింతో ఏటు క్రూరత్వము కూడా ఉంటుంది - ఈ రెండూ వున్నవాడి బుద్ధి వంకర అవుతుంది.

మృదుత్వము లేనివాడు ముని కాలేడు. మనస్సు లోపలికి దిగుటకు మృదుత్వము అవసరము. లోపలికి వెళ్ళిన మనస్సుకు మాత్రమే చైతన్యము వైపు దారి కని పిస్తుంది. తాళ్ళిన బంగారానికి కాంతి ఎలా పెరుగు తుందో - మృదుత్వమున్న వాడికి మందితనము అలా పెరుగుతుంది. “మంది తనమే జ్ఞానము” అన్నాడు నాశక్తినీ!

శ్రీయముగా, హితముగా మాటలాడుట అల వాటు చేసుకోవాలి. ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎవరితోటి, ఎంత వరకూ ఎలా మాటలాడాలో అంతవరకు మాత్రమే

మూటలాడాలి. సబ్సైత్, సరసైట్ రమ్య, సరసైత్, నాగలికత మృదుత్వము మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. మృదుత్వము జీవితానికి నవ్వుతావ్స్తి తీసుకువస్తుంది. హృదయము యొక్క లోతును పెంచుతుంది. మనస్సుకు చల్లదనాన్నిస్తుంది. సమాజములో శారతిని, శ్రీని స్థాపించుటకు ఉపయోగపడుతుంది. మనిషికి, మనిషికి మధ్యన అవగాహనను పెంచుతుంది. పరిస్థితులు కలిసముగా ఉన్నప్పటికి మృదుత్వమును కోల్పోకూడదు.

నొద్దకుణికి మృదుత్వము అవసరము. మృదుత్వము ఈశ్వరానుగ్రహమును సంపోదించి పెడుతుంది. ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధి పొందుటకు ప్రతిభ కంటే ఈశ్వరానుగ్రహము చాలా ముఖ్యము. మృదుత్వము ఎలా వ్రంటుందో సజ్జనుడి హృదయములో చూడవచ్చును. దుష్టుని యొక్క ప్రభావము మీద పడనిస్తే - మృదుత్వము తరుగుతుంది. తోటి మానవుల కవ్యాలలో, బాధలలో భాగము పంచుకుంటున్నప్పడు కూడా మృదుత్వమును కోల్పోని జీవుడు - తివ్వడు గాను, శుకుడుగాను అవుతాడు.

లోకమునకు తెలిసినా తెలియకపోయినా మృదుత్వమున్న మనిషి ఉత్తమ మానవుడిగా తీర్చి బిద్దబడతాడు. మృదుత్వము ధీరుని లక్షణమేగాని -

భీరుని లక్ష్మణముగాదు, మునస్సులో కాలిస్తమున్న ముని ప్రింజీవితము యెఱక్క పై భాగమును మాత్రమే చూడగలదు గాని - జీవితము యెఱక్క లోతులను చూడలేదు.

ఆత్మ విద్యకు మృదుత్వము అత్యంత ముఖ్యము. మానవుడు చేసిన పోరాటములు, సాధించిన విజయములు ఆత్మ విద్యతో పోల్చుటకు సరపాశు. ఆత్మ పైభవముతో పోల్చుటకు జీవితం ఏపాటిది?

19. ప్రోః :

ప్రోః అంటే సీగ్గు, చేయరాని పనులు చేయటకు సీగ్గుపడాలి. చెడుపనుల వలన, చెడు తలంపుల వలన మానవుడు శాలీరకముగా, మానసికముగా, నైతికముగా పతనమౌతాడు - మూలములో నాశనమౌతాడు. ఆత్మ కెంద్రము మన హృదయములో నున్న ప్రటీకి కుతంతముల వలన అట గోచరించుకులేదు. అన్ని విధములూ ప్రయత్నము చేసి ఆత్మ పదవిని అయి కోలేకపోతే మానవుడు అమృతస్థితిని పొందలేదు.

శాలీరము, మనస్సు, బుద్ధి - ఇవస్తీ గుల్లలు. సాక్షి మాత్రమే వాటిని చైతన్యముతో నింపుతున్నది. సాక్షి రూపములో ప్రతాశిస్తున్న బ్రహ్మమును అనుభవములో నికి తెలచ్చుకొనుటకు మన ఆవేశములను అదుపులో

పెట్టుతోచాలి. గాలిమేడలు కట్టుకూడదు. నిష్పిర్థ కర్తృలు ఆచలస్తే ఈశ్వరానుగ్రహణికి దూరహౌతాము. జపము సరళముగా నొఱదు. ధ్యానాభివృద్ధి కుదరదు. దుర్మా సనలను విడిచి పెట్టుకుతు - ఈశ్వర భక్తి, ప్రణాయాము ము, ఆత్మ విచారణ అవసరము.

సిగ్గుపడవలసిన పనులు చేయకుండా జాగ్రత్త పడాలి. చేసిన చెడు పనుల యొక్క ప్రభావము అను భవములోనికి వచ్చినప్పుడు మాత్రమే తెలుస్తుంది. మారచి చేసిన వాడికి సద్గతి - చెడు చేసిన వాడికి దుర్గతి తప్పదు. ఇది ప్రకృతి నియమం! పూర్వ జన్మలలో జీవుడు చేసిన చెడ్డ పనులే ఈ జస్తులో దుష్ట సంస్కారములుగా వ్యక్తమవుతున్నాయి. దుష్ట కర్తృ వ్రిారంభములో ప్రీతిగా ఉన్నప్పటికి పరణాములో దుష్టమును తీసుకుపస్తుంది. కట్టిలతో పనిలేకుండానే బంత శలీరమును దహించి వేస్తుంది. కుటంతలే భవిష్యత్తులో విక్ష్యత రూపొలు ధరిస్తాయి. అంతస్తుకు తగసి పనిని చేయకూడదు.

తొంతమంది మతాన్ని, భక్తిని ఆసరణా చేసుతోని సమాజములోని అసమానతలకు, అశాంతికి కారణమౌతున్నారు. జీవుడు తాను చేసిన కుచేష్టల ఘలితము నుండి తాత్కాలికముగా తప్పించుకున్నప్పటికి దేహంతర

మఱలో, లోకాంతరమ్మలో అనుభవించక తప్పదు. అప్పటి పరకు వాటిని ప్రకృతి తన గర్భములో దాచి ఉంచుతుంది. జీవితము యొక్క అస్తిత్వమును గెలరవించేవాడు లోకమునకు క్రీభను కలుగజేయడు. పరమాత్మ పవిత్రులకు పవిత్రుడు. పరమాత్మ ప్రీతికిరకు పనులు చేసి పరమాత్మలో విక్షిభావనను పొందాలి - అదే జీవిత గమ్మం! మంచిని పెంచుకుంటే చెడుకు దూరమోతాము - జీవితములో అపహస్నము పొందనక్కరలేదు. దైవము పట్ల టీర్చ శరణగతి గనుక కలిగి ఉంటే దుష్టముమీద విజయమును సాధించవచ్చును.

20. అచాపలం :

మనస్సుతోగాని, ఇంద్రియములతోగాని అవసరములేని పనులు చేయకుండుటను అచాపల్చుమని అంటారు.

నరుడు నారాయణుడగుటకు, జీవస్థితి నుండి శివస్థితిని పొందుటకు అచాపల్చుము అవసరము. చాపల్చుమున్నంత తాలము మానవుడు సామూన్చ స్థితి నుండి ఉన్నత స్థితికి ఎదగలేదు. చాపల్చుమునకు లోనై దేవతలు కూడా చేపించబడ్డారు.

అచాపల్చుము శాంతిని, విశ్రాంతిని, ప్రేమను,

దుయును పెరచుతుంది. చవలత్వమున్న చోట వ్యక్తమైన బయతలు, వ్యక్తమైన కోలకలు, వ్యక్తమైన పనులు గూడుకట్టుకుంటాయి. క్రమశిక్షణ కొరపడుతుంది. చవలత్వమున్న మనిషి నీటి మనిషిని ప్రేమించలేదు. తనిపిస్తున్న మనుష్యులను ప్రేమించలేనివాడు తనిపించని దేవుణ్ణి ఎలా ప్రేమించగలడు?

అన్ని ఇంద్రియములను స్నాధినము చేసుకున్న వాడు మాత్రమే అచాపల్చుస్తితిని అందుకుంటాడు. అచాపల్చుము ఆర్థకాభివృద్ధిని సాధించలేకవించుటా - శాంతి సామ్రాజ్యమును స్థాపించుటకు సహాయపడుతుంది. భూమినుండి బిభికి వెళ్ళుటకు వంతెనగా ఉపయోగపడుతుంది. పూజలు, జివిలు అచాపల్చుస్తితిని విందుటకు సహాయపడునేగాని -అని జీవిత గమ్మముకాదు. మనస్సును శుద్ధిచేసుకొనుటకు జీవితము విందుగునా విశిరించుము నీటించాలి. పూర్వ జన్మలకు, ఈ జన్మకు సంబంధముంటుంది. అనేక జన్మల కృషిఘలితంగా సంన్మారమేర్చడుతుంది. సంన్మారము సహాయముతో మనోనిగ్రహమును సాధించవచ్చును. గర్వమున్న మనిషికి సిగ్రహము నీట్చుముకాదు. సిగ్రహము లేనివాడు కాముకోధముల యొక్క వేగమును తట్టుకోలేదు. సజ్జనులతో నీంగత్తముచేసి సంన్మార

మును పెంచుకుంటే మనోమృగము తెలియుబడు తుంది.

పొవము, అపాంకారము - ఈ రెండూ దిత్త చాపల్చమునకు తారణములు. దిత్త సుధి కలిగితే దిత్త చాపల్చము ఉండడు. బాహ్య పరిస్థితుల వత్తిడికి పవిత్ర హృదయము లోంగదు, పోచ్చు తగ్గులకు లోనుకాదు. యోగాభ్యాసము వలన చాపల్చము నశిస్తుంది. చపలత్వము లేసివాడికి ఈ లోకములో పాందతగిన దేహమురాబి? మనస్సులోనున్న దోషములు బయటికి పెచ్చకుండా మనప్పికైపల్చమును పాందలేదు. నిశ్చల మనస్సు మాత్రమే స్ఫుర్తాపమును పాందుతుంది - దూఢామును హాలిస్తుంది.

మనస్సును బాగుచేసుకొనుటకు మతము అవసరము. అందువలన మనప్పికి మతముతో నున్న సంబంధమును తెయిపకూడదు. మతములోని అప్రథాన విషయములను విడిచిపెట్టి, మతసారమైన ఆత్మ విద్ధును అలవర్షుతోవాళి. ఆన్ని దేశాల ప్రజలకు వ్యాపార మంటే మత్కుప - కానీ మన దేశ ప్రజల కీద మత ప్రభాపము ఎక్కువ. భగవంతుడు మనిషిభ్రూన అవకాశములను దుర్భినియోగము చేయుకూడదు. వచ్చిన అవకాశమును సంక్షిప్తియోగము చేసుకొనుట వివేక

వరంతుని లక్ష్మణము.

ధర్మమును ఆచరిస్తే మనస్సు చల్లబడుతుంది. ఆనంద పదవి అందుతుంది. సత్యాన్వేషణయే మనస్సు యెయిక్క పసిగా ఉండాలి. మనోవితానము విందుటకు స్థాపి సరంతోపములకు లోనుకాకూడదు. తర్వాము వలన మనస్సు లొంగదు. అనుభినము మనస్సుకు కీసింగు అవసరము. మనస్సులోనున్న లోపించే మనస్సుకు పుండ్రు. వాటిని భక్తి అనే జిలముతో కడిగి, శుద్ధము చేసి మనస్సును జ్ఞాన సముఖార్థానకు సమర్థ వంతముగా తయారు చేయాలి. నిజమును చూసిన మనస్సుకు చపలత్వముండదు.

“నా మనస్సును కదలమంటే కదులుట లేదు” అన్నారు ఒక సరదర్థములో శ్రీరఘుణేశ్వరుడు. అచాప లామే అద్యాప్తము.

21. తేజః:

అంటే తెలివి, తేజస్సు, ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ, ప్రకాశము, బుద్ధి సూక్ష్మత!

ఒక విషయాన్ని తొందరగా అర్థము చేసుకునే శక్తి గనుక ఉంటే - అదే బుద్ధి సూక్ష్మత. కష్టము తన

వరకు వస్తే ఎవరికైనా తెలుస్తుంది. కానీ ఎదుటి వాలకి ఎవరికైనా కష్టము వస్తే - వాలకి ఆ కష్టము ఎందుకు వచ్చినదో తెలుసుకొని, ఆ పనిని మనము చేయు కుండా ఉండగలిగితే - అటీ బుధి సూక్ష్మత.

ఎదుటివారు మిమ్మల్ని అపమానపరచటానికి ప్రయత్నించనప్పటికే - మీలో వికారము కలుగకపాణితే - మీరు ప్రతిభావంతులు. ఒకవేళ ఎదుటివారు మిమ్మలను పాగిదితే - ఆ పాగడ్తలకు గనుక మీరు లొంగిపాణితే మీరు ప్రతిభావంతులు కాదు. అసత్కానికి లొంగిపాశియే వాడు ప్రతిభావంతుడు ఎలా అవుతాడు? సమాజ పరిస్థితులు మారవచ్చును. దేశకాలమాన పరిస్థితులు మారవచ్చును. ఆర్థిక పరిస్థితులు మారవచ్చును. కానీ ప్రత్యుతి చూపే ప్రలోభాలకు గనుక మీరు లొంగిపాణితే మీరు ప్రతిభావంతులు కాదు. ప్రత్యుతి ప్రలోభాలకు మీరు లొంగిపాణితున్నంతకాలము మీ వ్రాణశ్రీ ఇర్డె మీ తేజస్సు కీణిస్తుంది.

వాత్సుకి మహార్షి రామాయణములో ఒక మాటు చెప్పిడు - “ఇంటిలో ఉబ్బలు ఎక్కువగా వున్నా, ఇంటిలో ఏదైనా కష్టము వచ్చినా, ఎప్పుడైనా ఏదైనా ప్రమాదములో ఉక్కుకున్నా - మనస్సును సిగ్గేపాచు కొనుట ఎంతటి వాలకైనా కష్టము” అని చెప్పిడు. కష్ట

మని చెప్పిడేగాని అనొద్దుమని మాత్రము చెప్పలేదు. మనోనిగ్రహము లేకుండా సూక్ష్మబుద్ధిని పెంచుకోలేము.

ప్రతిభావంతులు, కష్టజీవులు మాత్రమే దేశానికి నిజమైన సంపద. సమాజములోని దోషములను తొలగించుటకు ప్రతిభావంతుల కృషి అవసరము. ప్రతిభ ఎక్కడ వున్నా, ఏ రూపములో వున్నా దానిని గుర్తించటానికి కూడా ప్రతిభ అవసరము. నాగరికత అభివృద్ధికి ప్రతిభ అవసరము. సాంఘిక, విద్యా, వైద్య, ఆర్థిక, వ్యవసాయ, రాజకీయ రంగములలో ప్రతిభావం తులు ఎంతగానో కృషి చేస్తున్నారు. ప్రతిభ ఎక్కడ కనిపించినా దానిని ప్రోత్సమైంచుట అవసరము.

క్రమరితాలు, సత్కారమైన - ఇవి రెండూ ప్రతిభాను నడిపితే అది ఉజ్జ్వలముగా ప్రకాశిస్తుంది. ఎంత సంపద ఉన్నప్పటికి తెలివి గనుక లేకపోతే బ్రతుకుకూడా కష్టమే. ప్రతిభావంతులు, పవిత్రులు మాత్రమే మానవ జాతికి నాయకత్వము వహించి, ప్రపంచ చరిత్రను స్ఫురించారు - సమాజానికి వెలుగును చూపించారు.

సత్కార్నేషణకు ప్రతిభ అత్యంత ముఖ్యము. స్కూలుపము సూక్ష్మబుద్ధికి మాత్రమే అందుతుంది గానీ సూఫల బుద్ధికి అందదు. సూక్ష్మబుద్ధి సహాయముతో

కాముక్తోధములను తొలగించుకుంటే జీవుడు జ్ఞాని అవుతాడు. బుధీ వికాసముఖుకు తోడ్పడే వాతావరణ మయి మానవుడు కల్పించుకోవాలి. నజ్జునులతో సహావాసము చేసి సభ్యతను పెంచుకుంటే బుధీ సుధ్యమై చైతన్యముతో లయువోతుంది. ప్రేమతో పనిచేస్తే ప్రతిభ పెరుగుతుంది. ప్రతిభ లేకపోతే ప్రగతి ఆగి వేశతుంది.

22. క్షమః :

అంటే - ఓర్చు, సహానము! ఎటువంటి ప్రతికూల పరిస్థితులు ఎదురైనప్పటికీ మనస్సులో వికారము లేకుండా సమానముగా ఉండగలిగితే - అదే క్షమ.

జీవితమయిలో ఓర్చు చాలా మయిఖ్యము. ఓర్చు గలవాడు మాత్రమే జయింపజయములను సమానముగా స్వీకరించగలడు. ఓర్చుతో చేసే పని ధ్యానముతో సమానము. ఓర్చు మాత్రమే కాముక్తోధములను కాల్పి బూడిద చేయగలదు. దేహాప్రారభమును ఓర్చుతో సహించే వాడికి కొత్త వాసనలు పుట్టువు - శరణాగతి అలవడుతుంది - ప్యాగ్రయము యొక్క లోయలలోనికి దిగగలుగుతాడు. సీరు పల్లమునకు ప్రవహించునట్లు - ఓర్చుగలవాడినే సత్కము పరిస్థితంది.

పంచభూతములలో భూమిని త్రమాగుణముతో పోలుస్తారు. అవతారములలో శ్రీరామువతారము త్రమాగుణానికి ప్రతీక.

శారదామూత శాలిరము విడిచిపెట్టే ముందు మూడు మంచి మాటలు చెప్పమని శారదానంద అడిగితే “సహస్రం, సహస్రం, సహస్రం” అని ఒకే మాటను మూడుసొర్లు చెప్పినది. ఆధ్యాత్మిక మార్గములో పయనించే వాడికి సహస్రము ఎంత ముఖ్యమో ఆమె మాటలలో మనకు అర్థవ్యాఖ్యన్నది.

త్రమలేనివాడు అష్టానమును అలంకరిస్తాడు. త్రమ గలవాడు సహాజమును అలంకరిస్తాడు. త్రమ లేని జీవి, త్రమలేని జాతి నశించిపోతుంది.

23. ధృతి :

అంటే దైర్ఘ్యము. దైర్ఘ్యము లేనివాడికి దైవ సిక్షా త్యాగము కలుగదు. దైర్ఘ్యములేనివాడు దేహబుద్ధిని విడిచి పెట్టలేడు.

శాలిరక ఆరోగ్యమునకు, మానసిక ఆరోగ్యము నకు దైర్ఘ్యము అవసరము. పరిస్థితులు అనుకూలముగా నున్నా - ప్రతికూలముగా నున్నా దైర్ఘ్యవంతుడు ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏ పని చేయాలో అప్పుడు అక్కడ ఆ

పని చేస్తూనే ఉంటాడు. దింతాకీర్తి దింతకూడా లేకుండా జీవనయూత్త నింగిన్నాడు.

దైర్ఘ్యము జ్ఞానకశ్తిని, మేధాక్షతిని అభివృద్ధి చేస్తుంది. దైర్ఘ్యము ఆధరణము వంటిది. అది అనుకరణకు అంగీకరించదు.

దైర్ఘ్యములేకుండా స్వచ్ఛమండలములోనికి ఏ మానవుడూ ప్రమేళించలేదు. దైర్ఘ్యము కొరవడిన మానవుడు సత్కాన్వేషకుడు కాలేడు - హ్యాదయ దౌర్ఘటము నుండి బయటపడలేదు. దైర్ఘ్యములేని వ్యక్తితి, ఖాతితి పురోగమనము ఆగిపోతుంది. ప్రపంచంలో నున్న సంపద దైర్ఘ్యపంతుడికి సాంతమోతుంది. దైర్ఘ్యమే లక్ష్మీ!

"దైర్ఘ్యమే అన్ని రోగములకూ జోవధము వంటిది" అన్నాడు భారతంలో భీష్మిచార్యులు.

24. శోచం :

అంటే నుచి, నుభ్రత! బాహ్యములో నుచి ఎంత అవసరమో - అంతరంగములో కూడా నుచి అంతే అవసరము. ప్రతి వ్యక్తికి రెండు దేహములున్నాయి. ఒకటి స్తుతిల దేహము, రెండు స్తుత్యాదేహము. స్తుతిలదేహము లో నున్న దోషములు దేహము తాలినప్పుడు కాలిపోతాయి. కానీ, స్తుత్యాదేహమైన మనస్సులోనున్న దోషము

లు మరుఱిన్నట్టుకు తూడా ఫెంట వన్నాయి.

శుచి లేకుండా మనసిక ఆరోగ్యము నీఁడ్నా పడదు. మనస్సు యెఱుక్క స్ఫుర్యాపము తెలియనివాడు, దానిని వశము చేసుకోలేనివాడు తనను తణు ఉద్ధరించుకోలేదు. శుచిలేనివాడికి ఆధ్యాత్మిక స్థయన కలుగదు. వాడు అపాంకారము నుండి విడుదల పాందలేదు. ఇంద్రియ నిర్గ్రహము, మనో నిర్గ్రహము గలవాడు మాత్రమే పరిషుద్ధుడాతాడు - పరమాత్మను దర్శిస్తాడు.

మనము పాట్లు విషయములో జాగ్రత్త పడుతున్నాము గానీ - బుద్ధి విషయములో శ్రద్ధ తిసుకొనుట లేదు. బుద్ధిని శుభ్రి చేసుకొనకపాటే ఘ్నాము దిశలో ఎదగలేము. సెక్కుశుభ్రి, ద్రవ్యశుభ్రి - ఇవి రెండూ లేకుండా దైవ నీట్లాత్మారము కలుగదు. శుచిలేకపాటే మనోనిర్గ్రహము నీఁడ్నాముకాదు. ఈనాటికైనా ఏనాటికైనా శుచిలేని వాడు ప్రత్యుతి బంధము నుండి విడుదల పాందలేదు.

భగవంతుడు చెప్పినట్లు నడుచుకుంటే దేహగత వైన శుచి, భగవంతుణ్ణి ధ్యానము చేస్తే మనోగతవైన శుచి లభ్యమోతాయి. శుచిగల వాడికి అందరి హృదయములలోను ప్రకాశిస్తున్న పరమాత్మ కనిపేస్తునే

ఉంటాడు. వాడు పరచబ్మతమ్ములలో కూడ పరమాత్మ ను దల్చించగలడు. సుఖలేనివాడికి గతిలేదు.

25. అద్రోహః :

పరులకు శ్రీహము చేయకుండుకు అద్రోహము. ఎదుబీవారు మిమ్ము ద్వేషించినప్పటికీ, దూషించినప్పటికీ, మీకు అపకారము చేసినప్పటికీ - మీరు తిలగి ప్రతికారము చేయగల శక్తి మీకు ఉన్నప్పటికీ - మీరు అపకారము చేయకూడదు - శ్రీహము తలపెట్టుకూడదు. శ్రీహము తెలివితాడు. తెలివి స్థాపింగా, సరళంగా, సూక్ష్మంగా, దృఢంగా ఉంటుంది.

శ్రీహా చింతన ఉన్నవాడు పనిచేయకుండా ఫలితాన్ని అనుభవించాలని అనుకుంటాడు. వాడికి క్షుతి జ్ఞాత యొక్క స్వరూపము కూడా తెలియదు. అట్టివాలి స్నేహములు దిరకాలము నిలబడవు. ప్రతి శ్రీహిసమాజములో వున్న కుళ్ళను పెంచుటకు సహకరిస్తాడు.

శ్రీహాచింతన నమాజములో ఉపర్వవాస్తు తెస్తుంది - అశాంతిని, అసుధమును, అజ్ఞానమును పెంచుతుంది. సమాజానికి చేయగలిగితే మంచిని చేయాలి - మంచి చేయలేకపోతే కనీసము మంచిజరుగుతుంటే చూసి సంతోషించాలి. రాని వలన

కూడా పుణ్యము వస్తుంది. మరిచి తార్పమును చెడ గొట్టితే అట ట్రోపాము. దానివలన వీషము వస్తుంది.

ట్రోపాచంతన నొధకుడికి తగదు. ట్రోపాచంతన ఉన్నవాడి మనస్సు మలినమైపోతుంది. వాడికి ధ్యానము కుదరదు - వివేకము పెరగదు. శాశ్వతమైన ఆత్మ జ్ఞానమును సముద్రార్థిగుటకు ట్రోపాచంతన అడ్డు పడుతుంది. ట్రోపాబుట్టి ఉన్నవాడికి భక్తి రుచికూడా తెలియదు.

ట్రోపాబుట్టి ఉన్నవాడు దురాత్మయైతాడు గాని మహాత్ముడు తాజాలడు. ట్రోపాతి దైవనొణ్ణాత్మకరము సిద్ధించదు.

26. నాతిమీరితా :

అంటే తనను ఇతరులు గౌరవించాలనే భావన లేకుండుట.

“దేహము నేను” అను తలంటే అన్ని తలంపులకు మొదటి తలంపు. ప్రథమ తలంపు, ప్రథాన తలంపు, పునాది తలంపు. ఈ మొదటి తలంపునే అపాంతారము అంటారు. అపాంతారమునకు ఇతరులు ఉన్నారు గానీ

- ఆత్మకు ఇతరులు లేదు. ఇతరుల పొగడ్డలను ఆశించుట అహంకార లక్ష్మణము. ఇతరులు తనను పూజించవలెనను తలంపు కలిగి వుంటే అహంకారము పెరుగుతుంది. దీపములు పెలగిన తొలచి అహంకారము చిక్కబడుతుంది.

కీర్తి తాంత్రము తొలగించుకోలేకపటే జ్ఞానోదయ ము కాదు. కీర్తిగాని, అపకీర్తిగాని జ్ఞాని యొక్క ప్రాదు యమును తాకవు. గౌరవము పొందాలని అనుకోనుట ఓ ఒక మూనసిక వికారము. కాలక్రమములో ఆ వికారమే ఆవేశముగా మారుతుంది - అనర్థాలకు దారి తీస్తుంది. నిల్వకారస్తుతిని పొందితేనేగాని ఈ ఆవేశము నుంచి విడుదల పొందలేము.

భాషుకోదములులూగే కీర్తిని సరపొందించాలనే తపన కూడా ఆత్మజ్ఞాన సముపొర్చనకు అవరోదము. ఉన్నటి ఒక్కటే వస్తువు. దానిని గ్రహించిన బుట్టమంతుడు పూజింపబడాలనే తలంపునుండి శాశ్వతముగా విడుదల పొందుతాడు. వ్యక్తులను తాకుండా పరమార్థమును చూసే వాడికి కీర్తికాంత్ర నశిస్తుంది. దైవము నందు, శాస్త్రమునందు, సద్గురువునందు సజీవమైన విశ్వాసముంటే గౌరవింపబడాలనే బలహీనత నుండి బయట పడవచ్చును.

"భావన్తి సంపదం దైవి ముఖ్యాతున్న భారత" ఓ అర్థునా? నీవు ఈ దైవి సంపదకు అర్థత తలిగి పుట్టావు. కనుక నీవు తప్పక తలంచి తీరతావు - నీవు విచార పడకు" - అని పరమాత్మ వాసుదేవుడు అర్థానుచితి దైవిగుణములను వివరించాడు.

ముగింపు మాట

భగవంతుడు వాసుదేవస్వామి దైవి సంపదను గూర్చి ముచ్చటగా మూడు శ్లోకాలలో వివరించాడు. దైవి సంపద గలవాడికి భగవంతుని అవసరము లేకపోతే - మరి ఎవరికి కావాలి?

దైవి సంపద మానవుణ్ణి అజ్ఞానము నుండి విడుదల చేస్తుంది. ప్రకృతి గుణములనే త్రాళ్ళచేత బంధించబడిన సామూస్త్ర మానవుడు దైవి సంపదను సంపాదించుకొని విడుదల పొందవచ్చును. రత్నాకరుడనే దోషించి దోయ దైవి సంపదను ఆర్థించుకొని వాత్సికి మహార్థగా పరిణామము చెందినాడు. విభీషణుడు అసుర కుటుంబములో జన్మించినప్పటికి అతనిలో నుస్త్ర దైవి గుణముల సహాయముతో శ్రీరాముచంద్ర మూర్తిని ఆశ్ర్యించి దేవతగా పరిణామము చెందినాడు. దైవినంపద లేనివాడికి శరణాగతి అన్నిద్వాము. శరణాగతిలేనివాడు శాంతిని పొందలేదు, కాంతిని చూడలేదు.

భగవంతుడు ఆత్మ రూపములో అయిల హ్యాదయములలోను ప్రతాశిస్తున్నాడు. అంతటా వ్యాపించి వున్నాడు. అట్టి దైవమును సమర్పిస్తే లేకుండా సాక్షాత్కు

లంచుకొనుట సాధ్యముకాదు. సముద్రప్రిస్ సహజయోగులు. ఎవరు ఏ యోగములో ప్రయాణము చేసినా; ఎవరు ఏ మత సిద్ధాంతము ప్రతారము అనువ్యాఖయలు చేసినా; ఎవరు ఏ కులమునకు, ఏ జాతి, ఏ దేశమునకు చెందిన వారైనష్టటికి - దైవి సంపదిలేని వారు నత్త సాభ్రాత్మారము పొందుట సాధ్యముకాదు.

మనస్సు వాక్య, కాయము - వీటిని త్రికరణము లని అంటారు. వీటిలో మనస్సు అత్యంత ముఖ్యమైనది. మనస్సు విశాలమగుటుకు, దానిలోతు పెరుగుటుకు దైవి సంపద సహకరిస్తుంది. మెదడులేని మనుష్యులు దైవి సంపదను గౌరవించలేరు. కాముకుడు, అహంకార దైవమును దర్శించలేరు. దైవి గుణములు గలవాడు మాత్రమే - కాముము యొక్క వల నుండి, అహంకార ము యొక్క బంధము నుండి బయట పడగలడు. దైవి సంపద గలవారు కాలక్రమములో దేవతలు అవుతారు. భగవంతుడు చెప్పినట్లుగా నడుచుకునే వారు దేవతలు - భగవంతుడు చెప్పిన మాటలను తిరస్కరించి ప్రవర్తించువారు రాళ్ళనులు.

దైవి గుణములు గలవాడికి ప్రతిఫలము వట్ల ఆశగాని, ప్రతికారము తీర్చుకోవాలనే తలంపుగాని ఉండనే ఉండదు. దైవి సంపద గలవాని హృదయము

నుండి శారతి, అతని చూపుల నుండి వెన్నెల పరిసర ములకు ప్రసరిస్తుంది. చేపకు బురద అంటునట్లు - దైవి సంపద గలవాడు ద్వేషించేవాలి మధ్యన ఉన్నప్ప టికి - ఆ ద్వేషము అతనిని తాకదు. దైవి సంపద గల వారు మాత్రమే ఈ లోకములో ఆత్మ నీత్తురూజ్యమును నీటిపించుటకు సహాయ సహకారమయలు అందిస్తారు. దైవి సంపద గలవారు ఏ దేశములో నున్నా, ఏ మతము లో నున్నా ఏ కులములో నున్నా వారు పూజార్థులే!

తోలకలు దుఃఖమునకు కారణము. దైవి సంపద మానవుణ్ణి తోలకలు లేని స్థితికి తిసుతోని వెళుతుంది. తోలకలకు, దైవమునకు ఒకచోట నివాసము విషాగదు. తోలకలను ధ్యానించేవాడు దైవమును విందలేడు. సుగుణరాత్రిని దైవి సంపద అని అంటారు. సుగుణముల వలన తోలకలు పలుచబడతాయి.

సమాజ కళ్యాణము తోసము పనిచేయుట కష్టమే! కానీ సుగుణములు గలవాడు మాత్రము మంచిని ఇష్టముతో టీ చేస్తుంటాడు. అతని మనస్సు ప్రశాంతము - అతని వాక్య ప్రశాంతము - అతని పని ప్రశాంతము.

రూపము కంటే గుణమునకు, గుణము కంటే జ్ఞానమునకు ఆకర్షణ ఎక్కువగా ఉంటుంది. జ్ఞానము

నర్తు మిగిలిన శక్తిగాని, మహిమగాని తః లోకములో లేనేలేదు. మహిమల వలన ఇంద్రియ నిగ్రహముగాని, మనో ఇయముగాని సాధ్యముతాదు - సుగుణముల వలన మనోనిగ్రహము సాధించబడుతుంది. మహిమల వలన వచ్చే మార్పు తేవలము తాత్కాలికము మాత్రమే - అది నిలబడదు.

సుగుణములు వివేకమును పెంచితే - దుర్భం ములు అవివేకమును పెంచుతాయి. ధనము, కీర్తి - ఇవి లౌకిక పదవులను తీసుకొని రావచ్చును. కాని సుగుణములు ఆత్మ పదవిని, ఆనంద పదవిని సాధించి పెడతాయి. సుగుణ సంపద గలవాడికి మాత్రమే సహన శక్తి అభివృద్ధి అవుతుంది. సుగుణములే నిజమైన ఐశ్వర్యము. ఆ ఐశ్వర్యము తరగదు, తరగదు. సుగుణములు మాత్రమే బుద్ధిని సుద్ధిచేయగలవు. గుణవంతుడు మాత్రమే దైవానుగ్రహమునకు వొత్తుడెతాడు. దైవానుగ్రహము పొందినవాడికి అనొద్ధమంటూ ఏదీ లేదు. సుగుణ సంపదను అభివృద్ధి చేసుకొన్నవాడు ఆ ఎత్తులో సుండి క్రిందకు దిగడు.

దైవి సంపద వలన రఘుఱుడు మహార్షి అయినాడు. రఘుకృష్ణుడు పరమహంస అయినాడు, గాంధీ మహాత్ముడు అయినాడు. తిలక లోకమాన్యుడు అయి

నాడు, సుగుణములు ఉన్నవారు మహాత్ములోతారు - దుర్భంఘములున్నవారు దురాత్ములోతారు. గుణము లేని వాడికి జ్ఞానము రాదు. జ్ఞానము లేకవణై జీవితగమ్మ మైన మోక్ష సుఖమును పొందలేదు. సుగుణముల వలన మాత్రమే మానస్సు బరగారమ్మాతుంది. నీపూన ము లేకవణై సుగుణ సముఖార్థము నీఁధ్యము తాదు. సుగుణరాజి వలన వ్యాధి నిరోధక శక్తి కూడా పెరుగు తుంది.

ఉన్నది ఆత్మ ఒక్కటి! మనకు కనిపించేది - మాయ, ప్రకృతి, అవిధ్వ! ఈ మాయము, ఈ ప్రకృతిని, ఈ అవిధ్వము దాటుటకు సుగుణాల సహాయము అత్యంత అవసరము. పూజ చేయుటకు పుష్టిలు, జపము చేయుటకు జపమూల అవసరము. కానీ, బాహ్యపరికరములతో నిమిత్తము లేకుండానే సుగుణములను సంపొదించవచ్చును. సుగుణములు లేని వాడికి సుగుణముల విలువ తెలియదు. కనుక వాటిని సంపొదించుటకు ప్రయత్నము చేయడు. సహ్యదయములేనివాడు గీతను లోతుగా అధ్యయనము చేయలేదు. గుణవంతులే భవిష్యత్తులో ఉజ్జ్వలముగా ప్రతాశించగలరు. గుణవంతులే శాంతికి, సుఖమునకు వారసులు. దైవ సంపదకు మించిన సంపద లేదు - ఆత్మ

లాభమునకు విగ్రహిన లాభము లేదు. కనుక అన్ని విధములూ శ్రమపడి పసిచేసి సుగుణములను అభిష్టుధి చేసుకోవలేను.

శంతిని పొందుటకు గీతలో అనేక మార్గముల ను భగవంతుడు సూచించాడు. భక్తి విధిలో ప్రయుఛము చేసినా, జ్ఞాన విధిలో ప్రయుఛము చేసినా - ఆత్మానుభవమునే గమ్మముగా పెట్టుకోవాలి. దైవసంపద ఆత్మ జ్ఞానము కాన్పవ్వటికి “ఆత్మజ్ఞానాను భవము” అను గుమ్మము దగ్గరకు తిసుకువెళ్ళి విడిచిపెడుతుంది. ఆత్మజ్ఞాని అశలీరుడు. అశలీరునకు అద్యప్పమేమిటి - దురద్యప్పమేమిటి? ఇప్పమేమిటి - అయిప్పమేమిటి?

భారతీయ సంస్కృతికి భద్రవద్ధిత ప్యాదయము. ఎందరో కళాకారులకు, రచయితలకు, వక్తలకు, రాజకీయవేత్తలకు, న్యాయవేత్తలకు, శాస్త్రవేత్తలకు, తత్వవేత్తలకు భగవద్ధిత స్వార్థాని, ఉత్తేజమును కలిగిన్నంది.

తిలక వేళలలో గీతను చదువుతూ గడువుట మంచి. గీతా పొరాయిణము మనస్సులో నున్న మాలిస్తుమును తొలగిన్నంది. గీత చెప్పిన సలహాలను, చేసిన పొతోపదేశములను పొట్టించండి. గీతను ఉపదేశించిన వాసుదేవస్త్యమిని కృతజ్ఞతతో స్తురించండి. భగ

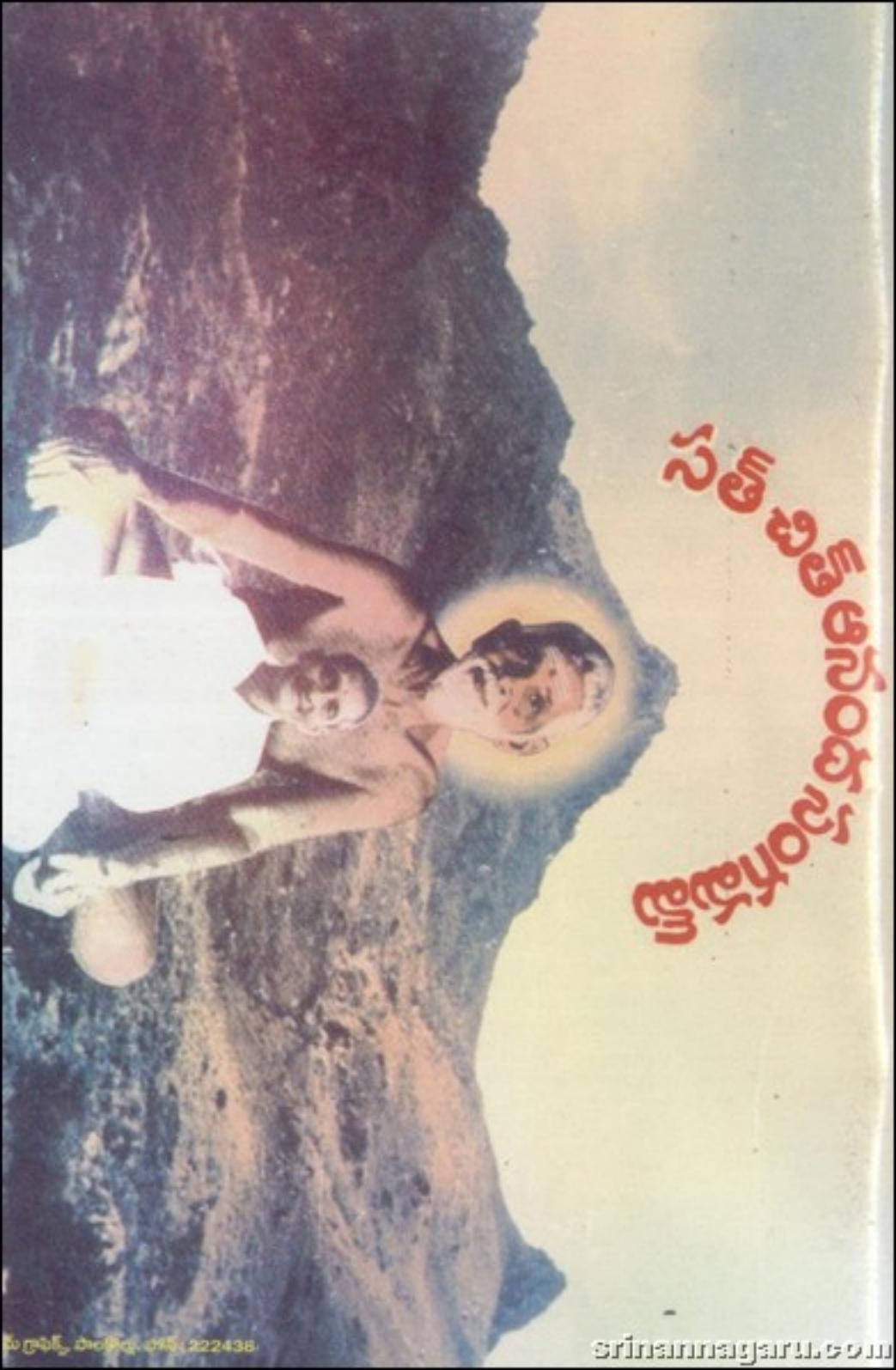
వరంతుడు మూనవర్షాప్రము ధృతిరంగి మూనవ భూతికి గీతా గ్రంథమును బహుమతిలంచాడు. గీతా విద్యార్థులు సత్యాప్తేవకులుగా మూత్రమే కాకుండా నమాజు సేవకులుగా కూడా పేరుపొందాలి.

దైవి సంపదను సంఖీలించుతోండి. అది పర మూత్రతో సంగ్రహమును చేకూర్చుతుంది. చౌకబారు ధనం కోసం, చౌకబారు పేరుతోసం ఆశపడి దైవి సంపదకు దూరమగుట వివేకపంతమైన పసితాదు. దైవి సంపద సిగ్గుపూముసిస్తుంది. ముసస్యును వృసీతము చేస్తుంది. జ్ఞానమును ప్రసాదిస్తుంది. దైవి సంపదలేసి ఎఱ ల్రతుకులు భఫిష్టత్తులో చిత్తికెపోతాయి.

గీతం ఏదవేండ్రి ఏదిఖించేండ్రి! ఉరించేండ్రి!

మర సెలవు.

ఓం తంసి

సత్తించ్చానందబండ

మృదువు